

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

13. ČÍSLO / XXI. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

31. BŘEZNA 2013

Z obsahu:

Svatý otec František
- strana 2 -

**Hlásáme-li Krista
bez kříže, nejsme
Pánovými učedníky**

Svatý otec František při
mši svaté v Sixtinské kapli
14. března 2013
- strana 5 -

**Nepodléhejme pesimismu,
ale mějme jistotu
ve vanutí Ducha**

Svatý otec František
ke kardinálskému sboru
15. března 2013
- strana 6 -

**Církev nemá politickou,
ale bytostně duchovní
povahu**

Svatý otec František
při setkání s novináři
16. března 2013
- strana 8 -

**Papež František a jeho
první kroky v úřadě**
- strana 9 -

**Benedikt XVI., papež
a učitel Církve (II.)**
- strana 10 -

**Zlatý kánon
sv. Jana z Damašku**
- strana 12 -

**Jutry w Serbach - Veliko-
noce u Lužických Srbů**
- strana 14 -

*Požehnané svátky Zmrtvýchvstalého Krista,
plné vnitřní radosti z vítězství nad mocí hříchu a naděje, že smrtí život nekončí,
přeje všem svým čtenářům redakce Světla.*

Pietro Perugino (1448-1523): Vzkříšení, Vatikánská obrazárna

Editorial

„Habemus papam!“ (Máme papeže!), tak zaznělo 13. března z ložie Svatopetrské baziliky a napjaté očekávání všech katolických věřících bylo završeno. Argentinec, jezuita, František... Trochu moc novinek v dějinách Církve najednou. Staly se podnětem k mnohým „filosofickým“ debatám a úvahám. Nicméně je třeba si uvědomit, že to není to podstatné, co by správný katolík měl mít na paměti. Na prvním místě je toto: S radostí a vděčností padnout na kolena a modlit se k Bohu. Modleme se za Svatého otce Františka, za celou Církev, aby se naplňoval Boží plán v dějinách spásy. Kde není úpěnlivé volání, nemůže být ani naplnění. Kolikrát jsme se mohli přesvědčit, že víc než plané filosofování věci mění spíše modlitba, půst a úsilí o vlastní vnitřní obrácení. Nezapomínejme na to ani ve chvílích radosti, očekávání věcí příštích, či snad i nezaplnění vlastních představ.

Abychom naše čtenáře pokud možno neochudili o nic zajímavého z prvních dní po zvolení Svatého otce Františka, rozšířili jsme počet stran Světla na 20. I tak jsme mohli postihnout jen střípky z celé mozaiky...

Je však čas vrátit se ke každodennímu životu z víry a jít dále pozemskou cestou ke konečnému vítězství – spásě naší duše. Oslava Kristova vzkříšení a vítězství nad smrtí a hříchem nám vlévá opět novou naději, že satan nemusí být pánem našeho života, když se budeme pevně držet Pána, který je mnohem silnější, protože je Bohem, Stvořitelem a Spasitelem, který má moc nade všemi a nade vším. I kdyby přišly všechny možné zkoušky, utrpení a bolesti, můžeme obstát. Ale jen tehdy, když budeme na to připraveni svou pevnou vírou a zakotvením v Bohu: nejen v modlitbě, čili v duchovní rovině, ale i v rozumové oblasti, čili ve znalosti obsahu víry – tak nás to učil Benedikt XVI., a to je nejpřímější a poctivě vybojovaná cesta z případných dilemat, zda to či ono je pravdivé, pravé, od Boha. Inspiraci a povzbuzení snad budou i další texty tohoto čísla Světla.

Ať slavné Kristovo vzkříšení naši jakoukoliv tmu ve světlo promění!

Daniel Dehner

Svatý otec František

Dne 13. března 2013 byl zvolen 266. papežem argentinský kardinál Jorge Mario Bergoglio a přijal jméno František. V krátké promluvě po modlitbě Anděl Páně v neděli 17. března volbu jména vysvětlil: „Vybral jsem si jméno patrona Itálie, svatého Františka z Assisi, což posiluje moje duchovní pouto s touto zemí, odkud – jak víte – pochází moje rodina. Ježíš nás však povolal, abychom byli členy nové rodiny: jeho církve, v této rodině Boží abychom kráčeli cestou evangelia. Kéž vám Pán zehná a Matka Boží ochraňuje.“ Je to poprvé v dějinách katolické církve, kdy se papežem stal člen jezuitského řádu a zástupce Latinské Ameriky.

Nový římský biskup je podle všeho pokorným člověkem vyznávajícím prostý životní styl. Až dosud žil v malém bytě, sám si vařil a ve městě se přepravoval hromadnou dopravou. Často navštěvoval chudinské čtvrti Buenos Aires.

Jorge Mario Bergoglio se narodil 17. prosince 1936 rodině italských emigrantů otci Mariovi, zaměstnanci železnic, a matce Regině Sivori, kteří měli celkem pět dětí. Vystudoval chemicko-průmyslovou střední školu. Potom však zvolil kněžství a vstoupil do semináře ve Villa Devoto a 11. března 1958 do jezuitského řádu.

Vystudoval humanistická studia v Chile a roku 1963 v Buenos Aires dosáhl magisterského stupně ve filosofii na filosofické fakultě koleje San José v San Miguel. V letech 1964 a 1965 působil jako učitel literatury a psychologie v koleji Neposkvřněné ze Santa Fe a roku 1966 učil v koleji Salvátor v Buenos Aires. Od roku 1967 do roku 1970 studoval teologii na teologické fakultě v koleji San José v San Miguel, kterou úspěšně absolvoval.

13. prosince 1969 byl vysvěcen na kněze. V letech 1970–71 vykonal tzv. třetí probaci (závěrečnou etapu jezuitské formace) v Alcalá de Henares (Španělsko) a 22. dubna 1973 složil definitivní řeholní sliby. V letech 1973 až 1979 působil jako představený noviců, profesor teologie a argentinský provinciál jezuitů. Již tehdy zaujal svými vůdčími schopnostmi. V letech 1980 až 1986 byl rektorem jezuitské fakulty filosofie a teologie v argentinském San Mi-

guel. V březnu 1986 odešel do Německa, kde dokončil doktorská studia, a představení jej určili do koleje Salvátor, odkud přešel do jezuitského kostela v městě Córdoba jako zpovědník a spirituál.

20. května 1992 jej Jan Pavel II. jmenoval titulárním biskupem v Auca a pomocným biskupem v Buenos Aires. 27. června pak přijal v katedrále v Buenos Aires biskupské svěcení. 3. června 1997 byl jmenován arcibiskupem koadjutorem v Buenos Aires a 28. února 1998, po smrti kardinála Quarracina, se stává arcibiskupem hlavního města a tedy také primasem Argentiny. Od 6. listopadu téhož roku byl ustanoven ordinářem pro věřící východního ritu, kteří nemají vlastního ordináře.

Jan Pavel II. ho jmenoval na konzistoři 21. února 2001 kardinálem s titulárním kostelem sv. Roberta Bellarmina. Jako kardinál byl generálním relátorem 10. generálního zasedání biskupského synodu v říjnu 2001. Účastnil se konkláve 18. a 19. dubna 2005. Byl také členem posynodální rady XI. generálního shromáždění biskupské synody ve dnech 2.–23. října 2005. Působil ve vatikánských kongregacích pro bohoslužbu, klérus a instituty zasvěceného života; dále v Papežské radě pro rodinu a v Papežské komisi pro Latinskou Ameriku.

V církvi v Argentině byl velkým kancléřem Katolické argentinské univerzity, předsedou biskupské komise pro Papežskou univerzitu v Argentině, moderátorem národního církevního soudu druhé instance a moderátorem interdiecézního soudu v Buenos Aires. Od listopadu 2005 do listopadu 2011 byl předsedou biskupské konference Argentiny.

Jako kardinál hlásal nutnost soucitu vůči chudým a nemocným. V roce 2001 při návštěvě hospice umyl a políbil nohy dvanácti pacientům trpícím onemocněním AIDS. Několikrát zdůraznil spiritualitu a svatost, která by měla přirozeně vést k většímu zájmu o chudé a nemocné.

„Chtěl bych vás požádat, abyste se modlili k Pánu, aby mi požehnal,“ zaznělo na balkoně Svatopetrské baziliky před prvním požehnaním Svatého otce Františka.

-red-

Třetí den

Zamyšlení nad liturgickými úryvky Mt 28,1-15;
Lk 24,1-12; Jan 20,1-18

Jak jste nechápaví a těžkopádní uvěřit!

Jestliže jsi pozorně naslouchal tomu, co Pán opakovaně předpovídal o svém utrpení a smrti, měl by ses v modlitbách a očekávání chystat na dnešní den. Nastává přece *třetí den*. Když se už vyplnila první část jeho předpovědi, není na čase očekávat její konečné naplnění? Chceš pro svou nevíru, netečnost či strach promeškat nejslavnější okamžik lidských dějin?

Věčný Otec přijal vykupitelskou smrt svého jediného Syna a nyní nastává rozhodující okamžik, kdy jej vyvádí v oslaveném těle ze zapečetěného a dobře strážení hrobu.

Vzpomínáš ještě, jak vypadalo jeho tělo, když ho položili v pátek na klín jeho Matky?

Rány, které ho tak zohavily, zneuctily a nakonec usmrtily, se proměnily v zářící symboly vítězství a slávy zmrtvýchvstalého Vykupitele. Dobře si zapamatuj, jaká je výsledná podoba utrpení, ran, bolesti i samotné smrti, jestliže jsou součástí oběti za spásu světa.

Anděl, který sestoupil, aby otevřel prázdný hrob, k smrti vyděsil otrlé žoldnéře. Ozbrojení muži zbaběle prchají z místa, kam s takovou odvahou spěchají bezbranné ženy. Co zmůže lidská umíněnost proti plánům Nejvyššího? Bláhová snaha Ježíšových protivníků zmařit a v zárodku ututlat největší Boží div se nakonec mění v jasné a neklamné svědectví o jeho historické autentičnosti. Svou lži a svým úplatkem přiznávají Pánovi nepřátelé svou dokonalou porážku. Ti, kteří pro své vzdělání a postavení měli nejen nejlepší předpoklady, aby porozuměli Písmu a znamení času, ale kteří měli přímo povinnost být prostředníky mezi Hospodinem a Božím lidem, utvrzují se ve své zaslepenosti. Ani vzdělání, ani postavení nezaručují samy o sobě skutečné a pravé poznání, a mohou se stát dokonce největší překážkou k jejímu spásnému přijetí. Plní se na nich Pánovo slovo: *Neposlouchají-li Mojžíše a Proroky, neuvěří, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.*⁽¹⁾ Zcela jinak se vede třem ženám, které uposlechny hlasu svého milujícího srdce. Jdou ke hrobu, i když nemají potuchy, jak se dostanou dovnitř, aby mohly prokázat poslední službu Mistru, kterého tak upřímně milují a ctí. Ty Boží posel nevyděsí, ale má pro ně útěchu a nejradostnější povzbu-

zení. Ale nejen to. Ten, kterého s láskou hledaly, přistupuje k nim, aby je sám odměnil svou přítomností. Spěchaly časně zrána, aby se mu naposled poklonily, a on sám jim jde vstříc pozdravit je.

Věrné, prosté, milující, a právě proto neohrožené duše přitahují Ježíše neodolatelnou silou. Toho, co se stalo tohoto velikonočního rána, budeš mnohokrát svědkem: právě takové duše si bude Pán po všecken čas vybírat, aby se staly posly jeho pravdy a jeho lásky. Ty nejprostší, nejslabší, z lidského pohledu nejméně kompetentní bude posílat, aby nesly jeho poselství těm, kteří při svém postavení sami nenajdou náležitou vnímavost pro hluboká Ježíšova tajemství.

Ale apoštolové ženám nevěří. Ta nejradostnější ze všech zvěstí jim *připadá jako blouznění*. Proč se lekáme toho, co by nás mělo povzbudit? Protože se bojíme uvěřit. Zbožné ženy se *rozpomenuly*, ale apoštolové, kteří slyšeli nejméně třikrát, a to zcela otevřeně a bez podobenství, jak Pán mluví o svém utrpení, smrti

a zmrtvýchvstání, setrvávají v nevěře. Ježíšova řeč se jim nezdála dost pravděpodobná, nezdálo se jim, že by pro ně mohla být užitečná: *Oni té řeči nerozuměli, ale báli se ho zeptat.*⁽²⁾

Petr dal sice jednou najevo, že tuší, o čem je řeč, ale odmítl to akceptovat, *protože měl na mysli lidské věci.*⁽³⁾ To je dodnes důvod hluchoty mnohých k prorockým hlasům a výzvám, které jim na první pohled připadají nepříjemné nebo příliš náročné. Jelikož apoštolové odmítali samu představu

o Pánově utrpení, nebyli už schopni vnímat jeho protiváhu v předpovědi o zmrtvýchvstání. Když odmítli první část předpovědi, ta druhá se stala zcela nepochopitelnou. I dnes se můžeš setkat s těmi, kteří se počítají mezi Kristovy učedníky, a ačkoliv slyšeli nejen předpověď, ale přímo **svědectví**, že Pán skutečně vstal z mrtvých, neuvěřili. Zcela je prostoupil *starý kvas* sebevdomí a pýchy a klamně lidské moudrosti. Odstraň starý kvas a otevři se Ježíšovým slovům, i když se ti zdá, že jsou ti proti srsti. Bojiš se, že tě Ježíš *vede, kam nechceš*⁽⁴⁾, ale on tě vede jen tou cestou, kterou sám prošel: *skrze smrt k životu*. Nechceš-li slyšet o umírání sobě samému, protože ti to připadá bolestivé, zahradiš si tak cestu k výsledné radosti.

Připoj se tedy k apoštolům ve večeradle a vyčkej zde v kritickém zamyšlení nad sebou, až nadejde večer a s ním i Pánův návrat. Pokloň se Ježíši, který s nezmenšenou laskavostí vstupuje zavřenými dveřmi ke svým nevěřícím přátelům, aby obnovil jejich víru a vysvobodil je z nejistoty a strachu. Přichází bez výčitek, ale jeho pohled stačí k tomu, aby všichni prožívali, jak se jejich zbabělost, zahanbení a strach mění lítostí ve vděčnou lásku.

Proživej s nimi vnitřní znovuzrození, abys mohl přijmout Ježíšům *pokoj*. Je to dar víry, která věří, i když nechápe. Ve světle pravdy se nemůžeš pohybovat jen na základě svého přesvědčení, svých názorů a dohadů. Je především třeba, abys při všem, co slyšíš a poznáváš, slyšel a smýšlel ve shodě s tím, jak smýšlí Bůh. Každé slovo z Božích úst znamená podstatně více, než co toto slovo znamená jako slovo lidské. Svým slovem tě Pán převádí za práh pozemské skutečnosti a uvádí do jiných dimenzí svého nebeského království. Skutečnost Boží lásky a milosti je větší než naše lidské přesvědčení a očekávání. Pros Pána, aby tě svou milostí očistil, proměnil a učinil tě tak jako zbožné ženy autentickým poslem své radosti.

Jeho milosrdenství trvá na věky.⁽⁵⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 16,31; ⁽²⁾ Mk 9,32; ⁽³⁾ srov. Mt 16,21-23; ⁽⁴⁾ Jan 21,18; ⁽⁵⁾ resp. žalm 118

Liturgické čtení ze slavnosti Zmrtvýchvstání Páně naleznete na straně 10.

Na slovíčko

Spojili jsme se v modlitbě. Nebylo to jen oněch půl milionu, kteří se přihlásili do iniciativy „Adoptuj jednoho z kardinálů“. Modlili se všichni ti, kdo věří. Věříme přece, že naše modlitby očisťují pohled kardinálů-volitelů, aby byl pohledem čisté víry, dávají sílu překonávat překážky, které nepřítel spásy klade do mysli, pomáhají rozlišovat osobu kandidáta a ptát se: „Pane Ježíši, je to ten, jehož chceš Ty?“ V této víře stanicový zástup na Svatopetrském náměstí začal jásat poté, co na komíně Sixtinské kaple přitáhl pozornost několik minut zde spočívající vatikánský racek, a potom, co se rozezněly zvony, Boží lid volal: „Ať žije papež!“ Ve víře. Ve stejné víře, v níž vyšel Abrám ze své země a vydal se do země Boží, kterou dosud neviděl ani neznal. Osvědčil důvěru, že Bůh jej nejlépe povede. Tuto víru dosvědčili i bratři a sestry shromáždění na Svatopetrském náměstí a všude tam, kde i ostatní díky telekomunikačnímu přenosu zareagovali stejně. Osobní vztah lásky k novému pontifikovi, jehož kardinálské jméno mnozí slyšeli poprvé, se jako pokračování víry spojené s láskou, projevil ve chvíli, kdy po onom slavném „Habemus papam“ uslyšeli i jeho papežské jméno. Náměstím se vzápětí rozléhalo skandování jeho jména, láskyplné uvítání: „Francesco, Francesco!“ Pak zazněly hymny: italská a papežská. Při italské se podruhé připojil mohutný sbor hlasů italské části shromáždění. Až zatrulo – ve slavnostním i posvátném rozechvění. Protože melodie a text, které měly stoupence Garibaldiho kdysi „osvobodit“ od Boží lásky, zde zaznívaly z úst věřících, kteří, jak i za chvíli dosvědčili, poznali pravou svobodu v dárci Boží svobody, Ježíši Kristu. Podobně jako svatý Pavel ukázal ve zmatcích své doby hloubku poznání, jež bylo jako revoluční gnóze nedokonale předáváno, tak nyní ukazuje bojový dav, odkud a k čemu se vzbouřit. Od hříchu ke svatosti. Zanedlouho vystoupil nový papež na lodži baziliky. V kratičkém záběru na velkoplošných obrazovkách i v přímých přenosech televizi z celého světa jej mohli všichni zahlédnout již dříve, jak se s doprovodem blíží „Sálem požehnání“ ke dveřím lodžie. („Je to běloch!“ mohli vydechnout čekatelé senzací.)

Shromáždění mohlo vnímat hloubku setkání s Bohem, když vyzval k modlitbě za papeže Benedikta XVI. Sám začal modlitbu Ježíšovu, již nás On v Duchu Svatém naučil, pak svěřil sebe i nás do ochrany Panny Marie. Spojili jsme se s ní ve zpřítomnění nazaretského okamžiku, kdy se nechala zcela Duchem Svatým proniknout, a nakonec spolu s papežem zakončili tuto chvíli chvalozpěvem na dílo Nejsvětější Trojice mezi námi, ať na Svatopetrském náměstí, či případně klečící před velkým televizním či počítačovým okem obrazovky, které nás spojovalo s přítomnými. I niterně vstoupil na náměstí Svatého Petra duch modlitby.

Jsme Církví. Avšak ve chvíli, kdy svou víru projevíme, navazujeme na tradici Letnic, přijímáme projevy Ducha Svatého, necháváme se jím formovat ve svatosti všedního života. Církev se stává ve světě nepřekonatelným způsobem silnou. Stává se solí, která dává veškerenstvu pravý cíl a smysl jeho života, světlem, které žádá démonická mocnost nemůže zasadit do svého rámce myšlení a intrik. V této chvíli jsme prožívali – kdekoli jsme byli – že již nejsme jen diváky podívané, ale v charismatickém smyslu jejími účastníky. Vnímali jsme: toto je Církev, která bude proměňovat a posvěcovat tento svět. Toto je společný život, na nějž často v hořkosti odmítání Boha či Spasitele čeká mnoho nešťastných osamělců i jejich „sdružení“. Tuto chvíli nabídnutou všem jako vítězný pontifikát papeže Františka umocnila, jak to u působení Ducha Svatého vždy bývá, jeho pokora: nejprve projevil vděčnost a vyjádřil duchovní spojení se svým předchůdcem, a poté, dříve než dal nový papež požehnání, požádal o modlitbu za sebe. Na lodži se před očima Božího lidu sklonil. Nikoliv okázale, ale s prostotou a kázní, již je právě pokora schopna. Shromáždění ihned pochopilo, podobně jako milion mládeže na celosvětovém setkání při adoraci v Kolíně nad Rýnem, a v tichosti se soustředilo v modlitbě. Když přehledneme pontifikáty několika posledních papežů v tomto světle společné modlitby, až se nám může zatajit dech nad tím, jak rychle, zvláště díky nejvyšším pozemským pastýřům Církev, dozrává Boží lid na společných shromážděních až ke

sjednocení s Bohem – díky životu v Nejsvětější Trojici – který jí mohou falešné duchovní proudy jen tiše a svatě závidět. Jeden z kardinálů si před zahájením konkláve posteskl, že věřící by chtěli na kardinálech-volitelích přímo zázrak: aby zvolili papeže, který už bude rovnou blahoslavený, nejvzdělanější na světě, skvělý manažer, který náležitě zreformuje římskou kurii spolu se zbytkem světa. Svatý otec František je prvním papežem – jezuitou. Být jezuitou přitom v Latinské Americe v misijní době znamená totéž, co to znamenávalo před pomlouvačnou kampaní na počátku minulého století u nás. Dnes bychom řekli: být stateční v prosazování víry a morálky katolíků v krizi, jak byli ve své době u nás svatí Cyril a Metoděj, či jak jsou oceňováni františkáni na Balkáně nebo dominikáni v Polsku v dobách komunismu. Statečnost spojená s věrností papeži.

A římská kurie? Určitě nepotřebuje reformu více než nepřeborná plejáda světových institucí těmi v Evropské unii počínaje, přes „nakažené“ banky až k charitativním podnikům a školám bez křesťanské víry. Tady nám Duch Ježíšův nabízí recept s vynikajícím lékem: papeže, který má pontifikát „učitele Církve“, papeže Benedikta XVI., dovést k plnému prosazení všech v Církvi a ve světě potřebných reforem. Svatý otec Benedikt XVI. vytyčil jasné mantinely katolické víry, morálky, liturgie, rozjímání Pisma svatého a katecheze. Nový Svatý otec František je poslán naším Pánem, aby tuto reformu koncilní reformy učinil živou v kurii i v každé farnosti. Nejprve tím, že se každý, kdo se na tomto životě Církve chce podílet, zbaví závislosti na hmotných věcech, které této reformě brání.

Modleme se, abychom přispěli k naplnění reformy Církve spojení se Svatým otcem Benediktem XVI. v jeho postoji, který vyjádřil v poslední den svého pontifikátu. Již předem řekl tehdy kardinálskému kolegiu o svém nástupci: „...mezi vámi je také budoucí papež, kterému již dnes slibuji svoji bezpodmínečnou úctu a poslušnost.“

Blahoslavený Pie IX., svatý Pie X., blahoslavený Jane XXIII. a Jane Pavle II., přimlouvejte se na úmysly Svatého otce Benedikta XVI., abychom přijali požehnání a blahoslavenství nového pontifikátu papeže Františka. Amen.

P. Oldřich

Hlásáme-li Krista bez kříže, nejsme Pánovými učedníky

Svatý otec František při mši svaté
v Sixtinské kapli 14. března 2013

Ve třech čteních, která jsme slyšeli, spatřuji společné téma: pohyb. V prvním čtení jde o pohyb putování, ve druhém o pohyb budování církve a ve třetím, tedy v evangeliu, o pohyb vyznávání. Putovat, budovat a vyznávat.

Putování: Jakubův dome, vyjdi v Pánově světle. To je první věc, kterou řekl Bůh Abrahamovi. Kráčeť v mé přítomnosti, a budeš bez úhony. Když se zastavíme, nejde to. Je třeba kráčet stále v přítomnosti Páně, ve světle Pánově a snažit se žít v oné bezúhonnosti, kterou Bůh požadoval od Abraháma ve svém zaslíbení.

Budovat. Budovat církev. Hovoří se o kamenech. Kameny jsou tuhé, ale živé, pomazané Duchem Svatým. Církev, Kristova nevěsta, je budována na onom nárožním kameni, kterým je sám Pán, pohybem našeho života.

Tím třetím pohybem je vyznávání. My můžeme putovat, kolik chceme, můžeme toho spoustu vybudovat, ale pokud nebudeme vyznávat Ježíše Krista, nepůjde to. Staneme se charitativní neziskovou organizací, ale nebudeme církví, Pánovou nevěstou. Když se nekráčí, stojí se. Když se nestaví na kamenech, co se stane? Stane se to, co se stává dětem na pláži, když staví hrady z písku. Všechno se zhroutlí, nedrží to pohromadě. Když se nevyznává Ježíš Kristus - napadá mne věta z Leona Bloye: „Kdo se nemodlí k Pánu,

modlí se k ďáblu“ - když se nevyznává Ježíš Kristus, vyznává se světskost ďábla, mondénost démona. Kráčet, budovat - stavět a vyznávat. Věc však není vždycky tak jednoduchá, protože během putování, při budování a při vyznávání někdy dojde k otřesům, nastanou hnutí, která nepohánějí vpřed, ale stahují nás nazpět.

Evangelium pokračuje touto zvláštní situací. Samotný Petr, který Ježíše Krista vyznal, mu říká: „Ty jsi Kristus, Syn živého Boha. Půjdu za tebou, ale nemluvmě o kříži. To tam nepatří. Budu tě následovat v jiných možnostech, bez kříže.“ Když kráčíme bez kříže, když budujeme bez kříže a když vyznáváme nějakého Krista bez kříže, nejsme Pánovými učedníky, jsme světáky, jsme biskupy, kněžími, kardinály, papeži, ale nikoli Pánovými učedníky.

Chtěl bych, abychom všichni po těchto dnech milosti měli odvahu - právě odvahu - putovat v Pánově přítomnosti, s Pánovým křížem, budovat církev na Pánově krvi, která je prolita na kříži, a vyznávat jedinou slávu Krista Ukřižovaného. A tak půjde církev vpřed.

Přeji nám všem, aby se nám od Ducha Svatého na přímělu Naší Paní, naší Matky, dostalo této milosti: putovat, budovat, vyznávat Ježíše Krista Ukřižovaného. Kež se tak stane.

Přeložil Milan Glaser,

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Medžugorský vizionář Ivan v Argentině

Poté, co byl odmítnut v Uruguayi, mohl Ivan začátkem března přijít svědčit do Buenos Aires, neboť kardinál Jorge Bergoglio (naš drahý papež!) před svým odletem do Říma, dal „zelenou“ pro tato modlitební setkání. Podle Ivana, během zjevení 4. března se svatá Panna dlouho modlila aramejsky, svou mateřštinou, za každého z přítomných kněží.

Dala toto poselství: „*Drahé děti, dnes vás zvou, abyste se otevřeli modlitbě. Žijete v době, kdy Bůh dává veliké milosti a vy toho neumíte využít. Staráte se o všechno, jen ne o vaši duši a váš duchovní život. Probud'te se z tohoto unaveného světa, ze spánku vaší duše a řekněte Bohu ze všech sil: ANO. Rozhodněte se pro svatost a obrácení. Drahé děti, já jsem s vámi a volám vás z celé své duše k dokonalosti, ke svatosti vaší duše a všeho, co děláte. Děkuji, že jste dnes přijali mou výzvu.*“

Sestra Emmanuela (Z www.enfantsdemedjugorje.fr)

Papežský erb a motto

Svatý otec František rozhodl, že si po vzoru svých předchůdců ponechá své biskupské motto **Miserando atque eligendo**. Stejně tak si po volbě na Petřův stolec zachoval svůj biskupský znak, upravený do aktualizované podoby, vysvětlil dnes vatikánský tiskový mluvčí P. Federico Lombardi:

„*Na modrém erbu je jezuitský znak, tedy Ježíšův monogram IHS v červeném provedení na paprscité svatozáři. Pojí se k osobní situaci Svatého otce jako člena Tovaryšstva Ježíšova. Ježíšovo jméno je však platné pro všechny. Pod tímto symbolem je nalevo hvězda jako připomínka Panny Marie, která odkazuje na silnou papežovu mariánskou úctu. Napravo je další symbol, vypadající jako hrozen vína. Je to však květ nardu, připomínka sv. Josefa podle hispánské ikonografické tradice. Heslo Miserando atque eligendo pochází z homilie sv. Bedy Ctihodného. Vztahuje se k povolání sv. Matouše. Ježíš vidí celníka, je k němu milosrdný, volí si ho a vyzývá jej, aby ho následoval. Miserando atque eligendo tedy znamená: Pohlédl na něj s milosrdenstvím a vyvolil si jej. Tato slova mají význam pro Bergoglioovo osobní povolání. Jedinou změnou znaku je nahrazení původního kardinálského klobouku symboly papežského úřadu, které erbu vévodí - biskupskou mitrou a Petrovými klíči stejně jako u předchozího papeže.*“

Úryvek ze zmíněné 21. homilie sv. Bedy Ctihodného, která je oslavou Božeho milosrdenství, obsahuje denní modlitba církve o svátku sv. Matouše. Právě 21. září 1953 - ve věku 17 let - mladý Jorge Bergoglio výjimečně silně zakušil Boží přítomnost ve svém životě a povolání k řeholnímu životu. Po nástupu na biskupský stolec si Bedův výrok *Miserando atque eligendo* vybral jako své heslo, které nyní jako papež potvrzuje.

Podle www.radiovaticana.cz

Nepodléhejme pesimismu, ale mějme jistotu ve vanutí Ducha

Promluva Svatého otce Františka
ke kardinálskému sboru 15. března 2013

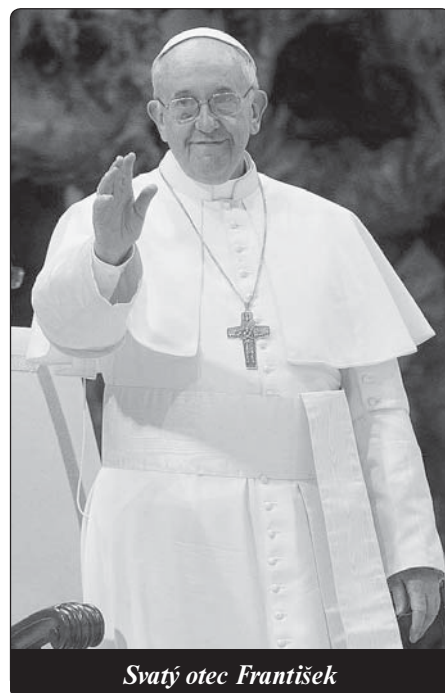
Bratři kardinálové, toto období konkláve bylo velice významné nejenom pro kardinálské kolegium, nýbrž také pro všechny věřící. V těchto dnech jsme téměř svými smysly zakoušeli lásku a soudržnost univerzální církve a také pozornost mnoha lidí, kteří – ač naši víru nesdílejí – s úctou a obdivem pohlížejí na církve a Svatý stolec. Z každého cípu země stoupala vroucí a sborová modlitba křesťanského lidu za nového papeže. Mé první setkání se zástupem, tisnicím se na náměstí Svatého Petra, bylo rovněž plné emocí. Mám ještě v mysli tento působivý výjev modlícího se a radujícího se lidu, a rád bych proto vyslovil své upřímné uznání biskupům, kněžím, zasvěceným osobám, mladým i starým, rodinám za vaši tak dojemnou a vroucí duchovní blízkost.

Cítím, že je potřebné, abych vyjádřil svou silnou a hlubokou vděčnost vám všem, ctění a draží bratři kardinálové, za svědomitou spolupráci při vedení církve v období sedisvakance. Ke každému z vás se obracím se srdečným pozdravem – počínaje děkanem kardinálského sboru, panem kardinálem Angelem Sodanem. Děkuji mu za výraz oddanosti a srdeč-

ná přání, která mi předal vašim jménem. Spolu s ním děkuji také panu kardinálu Tarcisiovi Bertonemu, komořímu Svaté církve římské, za jeho pečlivou práci v této delikátní přechodné fázi, a rovněž drahému kardinálovi Giovannimu Battistovi Re, který nám předsedal v konkláve: mnohé díky! Se zvláštní láskou myslím na vážené otce kardinály, kteří z důvodu věku nebo nemoci církvi zajistili svou účast a lásku tím, že nabídli své utrpení a modlitbu. Chtěl bych vám říci, že předevčirem zasáhl kardinál Mejiu srdeční infarkt; je hospitalizován v nemocnici Pia XI. Jeho zdravotní stav je stabilizovaný a otec kardinál nám poslal své pozdravy.

Nemůže chybět mé poděkování všem těm, kteří se různými úlohami činně podíleli na přípravě a průběhu konkláve, zajišťovali bezpečnost a klid kardinálů v tomto natolik důležitém období církevního života.

S myšlenkou překypující láskou a hlubokou vděčností se obracím ke svému váženému předchůdci Benediktu XVI., který v letech svého pontifikátu církve obohatil a posílil svým magisteriem, svou dobrotou, svým vedením, svou vírou, pokorou a mírností, které pro všechny zůstanou

Svatý otec František

trvalým duchovním bohatstvím. Petrovský úřad, který prožíval s naprostou oddaností, v něm měl moudrého a pokorného představitele, s pohledem stále upřeným na Krista – Krista vzkříšeného, přítomného a žijícího v Eucharistii. Naše vroucí modlitba, neutuchající vzpomínky, láskyplné a nepomíjející uznání jej budou stále doprovázet. Cítíme, že Benedikt XVI. v hloubi našich srdcí zažehl plamen. Nepřestane hořet, neboť je živěn jeho modlitbou, která bude nadále podporovat také církve v její duchovní a misijní pouti.

Draží bratři kardinálové, naše dnešní setkání je jakýmsi prodloužením intenzivního společenství církve, které jsme v tomto období zakoušeli. Podněcování hlubokým smyslem zodpovědnosti a podporování velkou láskou ke Kristu a církvi jsme se společně modlili a bratrsky sdíleli své pocity, zážitky a úvahy. V této velmi srdečné atmosféře tak rostlo naše vzájemné poznání a otevřenost jednoho vůči druhému. A to je dobré, protože jsme bratři. Kdosi mi řekl, že kardinálové jsou kněží Svatého otce, avšak my jsme ono společenství, ono přátelství a ona blízkost, které nám všem jenom prospívají. Díky tomuto poznání a vzájemné otevřenosti jsme se snáze poddali působení Svatého Ducha. On, Duch Utěšitel, je nejvyšším představitelem každé iniciativy a projevu víry. Přivádí mne to k této kuriózní myšlence: Utěšitel působí rozdílnost mezi církve, a tak se zdá, že je apoštolem

Přítel papeže Františka z mládí vzpomíná

„Před vstupem do konkláve mi telefonoval, aby mne pozdravil,“ sdělil Vatikánskému rozhlasu farář římského kostela sv. Timotea, otec Lorenzo. Současného papeže zná od svého mládí, bydleli ve stejné čtvrti v Buenos Aires.

„Vzpomínám si, že už jako mladý člověk byl prostý, a přitom hluboce vážný. Jednou jsme se potkali a on mi vyprávěl o své touze vstoupit do semináře. To podnítilo také mne – jenomže on šel k jezuitům, já zase k salesiánům. Mohu potvrdit, že před úřady vždy vystupoval s moudrostí evange-

lia – pokorně, avšak zřetelně a pevně, neustoupil nikdy ani o milimetr. Vždy mne ohromovala jeho pokora, nikdy neměl reprezentační vůz, vždy cestoval městskou dopravou. Vyznačoval se trvalou askezí. Myslím, že může být pro církve majákem – nikoliv slovy, ale příkladem života. Jeho jméno souvisí s volbou chudoby – to, že žije chudě, o něm vědí všichni. Nelibuje si v tlachání a má srdce otevřené všem,“ říká o svém příteli z mládí italský kněz don Lorenzo.

www.radiovaticana.cz

Babylónu. Na druhé straně však je tím, kdo z těchto rozdílností činí jednotu – nikoliv ve stejnosti, nýbrž v harmonii. Vzpomínám si, že jeden z církevních Otců ho definuje takto: „Ipse harmonia est.“ Tento Utěšitel, který každému z nás dává různá charismata, nás spojuje v církevním společenství, jež uctívá Boha Otce, Syna a jeho – Ducha Svatého.

Právě na základě tohoto ryziho citu kolegiality, který pojí kardinálský sbor, vyjadřují svou vůli sloužit evangelium s obnovenou láskou a tím církvi napomáhat, aby se stále více v Kristu a s Kristem stávala plodící vinnou révou Páně. Slavení Roku víry nás podněcuje k tomu, abychom se všichni společně – pastýři a věřící – snažili s věrností naplňovat poslání, které máme odjakživa – tedy přinášet Ježíše Krista člověku a přivádět člověka k setkání s Ježíšem Kristem, Cestou, Pravdou a Životem, reálně přítomným v církvi a současně v každém člověku. Takovéto setkání přivádí člověka k tomu, že se v tajemství milosti stává novým člověkem, a vyvolává v duši onu křesťanskou radost, která tvoří stonásobek darovaný Kristem tomu, kdo jej přijímá do svého bytí.

Jak nám mnohokrát svým učením – a naposledy také svým odvážným a pokorným gestem – připomněl papež Benedikt XVI., Kristus skrze svého Ducha vede svou církev. Duch Svatý je svou oživující a sjednocující silou duší církve – z mnohých činí jediné tělo, mystické Tělo Kristovo. Nepoddáváme se nikdy pesimismu, oné hořkosti, kterou nám denně předkládá ďábel. Nepodléhejme pesimismu a sklíčenosti – mějme pevnou jistotu, že Duch Svatý svým mocným vanutím dává církvi odvalu vytrvat a také hledat nové způsoby, jak hlásat evangelium, abychom je přinesli až na konec země (srov. Sk 1,8). Křesťanská pravda je přitažlivá a přesvědčivá, neboť odpovídá na hluboké potřeby lidského bytí svým přesvědčivým hlásáním Krista, jediného Spasitele celého člověka a všech lidí. Tato zvěst zůstává platná také dnes, jako byla na počátku křesťanství, když nastalo první velké misijní rozšíření evangelia.

Tak jen, drazí bratři, do toho! Polovina z nás je vprostřed stáří – a stáří je, jak rád říkám, sídlem životní moudrosti. Staří lidé v sobě mají moudrost své životní pouti, jako staří Simeon a Anna v chrámu.

A právě díky této své moudrosti rozpoznali Ježíše. Darujme tuto moudrost mladým – tak jako dobré víno, které je léty ještě lepší, dávejme mladým lidem moudrost života. Přichází mi na mysl slova jednoho německého básníka o stáří: „Es ist ruhig das Alter und fromm“ – Stáří je klidné a zbožné. (*Friedrich Hölderlin; Meiner verehrungswürdigen Großmutter zu ihrem 72. Geburtstag* – pozn. red.) Stáří je časem klidu a modlitby. A také časem předávání této životní moudrosti mladým. Vráťte se nyní na svá působiště, abyste pokračovali ve svém úřadu, obohaceni zážitky těchto dní, tak bohatých vírou a církevním společenstvím. Tato jedinečná a s ničím neporovnatelná zkušenost nám umožnila, aby-

chom v hloubce zachytili veškerou krásu církve, která je odrazem záře vzkříšeného Krista. Jednoho dne pohlédneme do oné překrásné tváře Vzkříšeného.

Mocné přimlůvě Panny Marie, naší Matky a Matky církve, svěřuji svůj i váš úřad. Kež se pod jejím mateřským pohledem každý z nás může ubírat v radosti a poslušnosti za hlasem jejího božského Syna, posilovat jednotu, vytrvat jednomyslně v modlitbě a dosvědčovat ryzí víru ve stálou Pánovu přítomnost. S těmito pocity ze srdce uděluji apoštolské požehnání vám, vašim spolupracovníkům a lidem svěřeným do vaší pastorační péče.

Jana Gruberová,

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Svatý otec zahájil modlitbou v bazilice Santa Maria Maggiore

Svatý otec František se druhý den ráno odebral do baziliky Santa Maria Maggiore, aby se pomodlil k Panně Marii. Papeže doprovázel prefekt Papežského domu, Mons. Georg Gänswein, a jeho zástupce, viceprefekt P. Leonardo Sapienza. V bazilice jej přijal arcikněz kardinál Santos Abril y Castelló, římský vikář a celá kapitula.

„Šel do kaple, která uchovává mariánskou ikonu *Salus Populi Romani*, položil na oltář malou kyticí a pak se asi deset minut v tichosti modlil. Pozdravil všechny přítomné – členy kapituly a zpovědníky, přešel před hlavním oltářem, kde se uchovává relikvie jesliček, a zastavil se v boční kapli, zvané Sixtinská. U jejího oltáře sloužil o vánoční noci svou první mši svatou Ignác z Loyoly. Zakladatel Tovaryšstva měl ve velké úctě relikvii jesliček a čekal několik měsíců po svém vysvěcení na vánoční primici. Pro jezuity je to tedy velmi významné místo. Papež František se pak zastavil před hrobem sv. Pia V., který je rovněž v Sixtinské kapli baziliky. Svátý otec nejel v průvodu aut, ale jedním z vozů vatikánské stráže. Cestou se v centru města zastavil, aby zaplatil účet v kněžském domě, kde bydlel před začátkem konkláve. Vzal si zavazadla, pozdravil personál a pak se vrátil do

Domu sv. Marty,“ informoval tiskový ředitel Svatého stolce. P. Federico Lombardi se ještě vrátil k některým okamžikům včerejšího večera:

„V Sixtinské kapli, když kardinálové vzdávají hold a poslušnost novému papeži, si Svátý otec neseď na vyvýšené sedadlo, které je k tomu normálně vyhrazeno. Stál před oltářem ve své jednoduché klerice bez pláštiku, ponechal si kříž, který nosil jako biskup. V lodži Svatopetrské baziliky pak vedle sebe chtěl mít římského vikáře, což je novinka, která dokazuje pastorační starostlivost o velké římské církevní společenství. Každého samozřejmě ohromila žádost o požehnání. Další malý detail: po návratu z balkonu nenašoupil do přistavené limuzíny s papežskou poznávací značkou SCV 1, ale do autobusu, kterým přijel s ostatními kardinály. Na závěr slavnostní večere kardinálům volitelům poděkoval pouze několika slovy: »Kež vám Bůh odpustí, co jste udělali.«“

„Ještě večer, kdy byl zvolen, Svátý otec František telefonoval emeritnímu papeži Benediktu XVI. do Castel Gandolfo,“ potvrdil pak vatikánský tiskový mluvčí a upozornil na bohatou agendu příštích dní.

Podle www.radiovaticana.cz

Církev nemá politickou, ale bytostně duchovní povahu

Svatý otec František při setkání s novináři 16. března 2013

Setkání novinářů ze 61 zemí s papežem Františkem hodnotili jeho účastníci jednomyslně pozitivně. Částečně improvizovanou papežovu promluvu otiskujeme v plném znění:

„Draží přátelé, jsem rád, že se mohu na začátku své služby na Petrově stolci setkat s vámi, kteří jste pracovali tady v Římě během tohoto tak intenzivního období, které se začalo 11. února překvapivým oznámením mého ctěného předchůdce Benedikta XVI. Každého z vás srdečně zdravím.

Role masmédií v posledních letech stále roste, takže se stala nezbytnou ke sdílení událostí současných dějin. Patří vám proto zvláštní poděkování za vaši kvalifikovanou službu – a že jste se napracovali – během posledních dní, kdy byly oči katolického a nejenom katolického světa upřeny k Věčnému městu, a zejména k tomuto území, jehož těžištěm je hrob svatého Petra. V těchto týdnech jste měli příležitost mluvit o Svatém stolci, o církvi, o jejích obřadech a tradicích, její víře a zvláště o roli papeže a jeho službě.

Zvlášť srdečné poděkování patří těm, kteří dovedli sledovat a prezentovat tyto události dějin církve v té nejsprávnější perspektivě, v níž mají být chápány, totiž v perspektivě víry. Dějinné události vyžadují téměř vždycky nesnadnou interpretaci, která někdy může obnášet dimenzi víry. Církevní události jistě nejsou komplikovanější než ty politické nebo ekonomické! Mají však svoji zásadní charakteristiku, odpovídají totiž logice, která se z principu neodvíjí v takzvaných světských kategoriích, a proto není snadné interpretovat je a sdělovat širokému a rozmanitému publiku. Církev, třebaže je určitě také lidskou, historickou institucí se vším, co to s sebou nese, totiž nemá politickou, nýbrž bytostně duchovní povahu: je Božím lidem, svatým Božím lidem, který jde vstříc setkání s Kristem. Jedině v této perspektivě lze plně informovat o tom, co katolická církev dělá.

Kristus je Pastýřem církve, ale jeho přítomnost v dějinách prochází svobodou lidí, z nichž jeden je zvolen jako náměs-

tek, nástupce apoštola Petra, ale Kristus zůstává středem. Nikoli Petrův nástupce, ale Kristus je středem. Kristus je zásadním opěrným bodem, srdcem církve. Bez Něho by Petr a církev neexistovali a neměli by ani proč existovat. Jako to opakoval často Benedikt XVI., Kristus je přítomen v církvi a vede ji. V tom všem, co se dělo, je vposledku protagonistou Duch Svatý. On inspiroval rozhodnutí Benedikta XVI. pro dobro církve; On vedl kardinály v modlitbě a volbě.

Je důležité, draží přátelé, mít neustále na paměti tento interpretační horizont, tuto hermeneutiku, aby byla pozornost zaměřena k jádru dění těchto dnů.

Odtud plyne moje vděčnost a upřímný dík za námahy těchto obzvláště náročných dnů, ale také pozvání ke stále lepšímu poznávání opravdové povahy církve a také jejího putování světem s jejími ctnostmi i hříchy a poznávání duchovních motivací, jimiž je vedena a které jsou těmi nejautentičtějšími pro její pochopení. Můžete si být jisti, že církev věnuje velkou pozornost vašemu dílu. Máte schopnost shrnout a vyjádřit očekávání a požadavky naší doby, poskytovat opěrné body pro interpretaci reality. Vaše práce, jako tolik jiných profesí, vyžaduje studium, vnímavost a zkušenosti, ale také zvláštní pozornost vůči pravdě, dobrotě a krásě. A to nás velice sblíží, protože církev existuje právě proto, aby sdílela Pravdu, Dobrotu a Krásu »in persona«. Mělo by se jasně ukázat, že jsme všichni povoláni sdílet nikoli sami sebe, ale tuto existenciální triádu, která je tvořena pravdou, dobrotou a krásou.

Někdo nevěděl, proč si dal biskup Říma jméno František. Někteří mysleli na Františka Xaverského, na Františka Saleského, také na Františka z Assisi. Řeknu

vám jednu příhodu. Při volbě jsem seděl vedle emeritního biskupa ze Sao Paolo a také emeritního prefekta pro klérus, kardinála Claudia Hummese, velkého přítele. Když začaly věci vypadat nebezpečně, utěšoval mě. A když hlasy stouply na dvě třetiny, nastal obvyklý aplaus, protože byl zvolen papež. On mě objal, políbil a řekl mi: »Nezapomeň na chudé.« A toto slovo mi utkvělo v mysli: chudí, chudí. Potom se mi v této souvislosti vybavil František z Assisi. Pak jsem myslel na války a skrutinium pokračovalo až do sečení všech hlasů. A František byl člověkem pokoje. A tak vstoupilo do mého srdce toto jméno: František z Assisi. Člověk chudoby, člověk pokoje, člověk, který má rád a chrání stvoření. V současné době máme vůči stvoření vztah ne právě

dobry, že? František je člověkem, který nám dává tohoto ducha pokoje, je chudým člověkem... Ach, jak bych chtěl, aby církev byla chudá a pro chudé! Po volbě pak následovalo pár

vtipných poznámek. Měl by ses jmenovat Hadrián, protože Hadrián VI. byl reformátor a je zapotřebí reformovat... A jiný mi řekl: »Ne, měl bys být Klement.« – »A proč?« – »Klement XV. – tak bys opláčil Klementu XIV. zrušení Tovaryšstva Ježíšova!« Tak to jsou anekdoty...

Mám vás moc rád, děkuji vám za všechno, co jste udělali. A myslím na vaši práci. Přeji vám, abyste mohli pracovat v klidu a úspěšně, stále lépe poznávat evangelium Ježíše Krista a realitu církve. Svěřuji vás a vaše rodiny, každého člena vašich rodin přimluvě Blahoslavené Panny Marie, Hvězdy evangelizace, a ze srdce vám žehnám!“

Potom se Svätý otec osobně pozdravil s 50 zástupci různých médií. Setkání s přibližně šesti tisíci žurnalisty, které trvalo přibližně půl hodiny, pak papež František zakončil:

„Řekl jsem, že vám ze srdce požeňm. Mnozí z vás nepatří ke katolické církvi, jini nejsou věřící. Ze srdce uděluji toto požeňmání mlčky každému z vás v účtě ke svědomí každého, ale přítom vim, že každý z vás je synem Božím. Kéž vám Bůh žehná.“

Milan Glaser,

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Nejen volbou svého jména nový Svatý otec František zdůrazňuje, jak chápe papežský úřad. Jeho první dny zjevují zásadně nové akcenty.

Papež František se z rozumných důvodů nenechá označovat jako přísluhovač argentinské vojenské diktatury. Dva dny po jeho volbě se objevil první pokus nového papeže (a nástupce „Hitlerjugend Ratzinger“) diskreditovat, což se zhroutilo jeho zproštěním viny skrze 85letého jezuitského otce Franze Jalicse, který bývalému arcibiskupovi z Buenos Aires potvrdil písemně, že na jeho uvěznění v 70. letech nenese žádnou vinu.

Těžké je to ovšem i s přátelskými srovnávanými nového a starého papeže. Oba se představili a rozloučili v Castel Gandolfo a v Římě civilním „buona sera“ (dobrá večer) a „buona notte“ (dobrou noc). Oba se navzájem oslovují „Svatosti“. Přesto si

lze stěží představit protichůdnější osobnosti, které – oba s hlubokou osobní vírou – nyní nastoupily po sobě jako nástupci apoštola Petra. Papež František „otřásl církví“, píše římský „Messaggero“ již druhý den svého úřadu. Mohl napsat „hned první den“. Nový pontifikát nemohl začít jinak než protikladně ke svému předchůdci.

Již jména obou stojí v protikladu po plně rozdílné programy a pozice. Benedikt z Nursie (480–547), jehož jméno si papež Benedikt zvolil, byl otcem západního mnišství. Podle jeho impulzů a jeho Řehole benediktini civilizovali a obohatili Evropu početnými kláštéry jako žádná jiná duchovní síla. Jejich řád se zasloužil o liturgii modlitby a o posvěcení práce.

Žádný stav se ve středověku nestal tak úspěšným a bohatým jako benediktini – proti těm právě František z Assisi (1181–1226) vystupoval jako hlasatel chudoby a jednoduchosti, který kromě evangelia nechtěl žádnou řeholi. O tom,

Papež František a jeho první kroky v úřadě

že papež Inocenc III. (1160–1216) dal Františkovi a jeho spolubratrům pro jeho novou cestu v Církvi nakonec přesto povolení, vypráví jedna legenda, jak měl papež vidět ve snu Františka, kterak podírá bortící se Církev.

Již mnoha svým současníkům se František jevil jako „nový Kristus“. Dát si toto jméno jako jezuita svědčí nejen o jisté skromnosti, ale i o enormním sebevědomí.

Rozdílná jména obou papežů také proto vysvětlují některé nové akcenty, s kterými papež František nastoupil do prvních dnů svého úřadu, k radosti mnoha v Římě a k nelibosti některých. Ještě nosí „ferulu“, zlatou papežskou poutnickou berlu, kterou papež Benedikt opět zavedl. Přesto ale nikdo neví, jak ještě dlouho. Papeži Františkovi přitom v žádném případě nejde o otázky stylu. Jeho mnozí přátelé zde vidí „živou pokoru“, jeho první protivníci a kritici naopak „demonstrativní a hranou skromnost“.

První nesouhlas se ukázal již v „Komnatě slz“ vedle Sixtinské kaple, kde po volbě papeže ležely připraveny nové kusy oblečení pro papeže. Rudou sametovou mozetu s hermelínem, která má papežům již přes 800 let připomínat krev a utrpení Kristovo a má ukazovat na jeho čistotu a nevinnost, nový papež rozhodně odmítl. „To si můžete obléknout vy,“ řekl monsignoru Guidovi Marinimu, ceremoniáři papeže Benedikta XVI., který ho chtěl obléknout.

Také rudé boty, které pocházejí z císařské tradice konstantinopolské, krátkým pohybem ruky odmítl a nechal si své černé boty. Svůj železný kříž, který nosil už jako arcibiskup, nechtěl za papežský zla-

tý vyměnit. Jeho pastýřský prsten má být postříbřen, ne zlatý.

Ke své první mši, den po svém zvolení, nechal do Sixtinské kaple donést k celebraci tzv. obětní stůl, který je na přední a zadní straně vyroben z levné překližky, neboť papež Benedikt XVI. celebrou na původním oltáři na stěně kaple, „obrácen čelem k Bohu“ – a před svými zraky měl tak Michelangelův *Soud nad světem*.

Oproti tomu je to opravdu spíše otázka stylu, že svůj účet v hotelu chce (ještě) zaplatit sám, že dále raději jezdí autobusem než limuzinou, že říká „ne“ obrovským bezpečnostním opatřením okolo své osoby, protože by chtěl být poutníkem mezi poutníky. Své následující cesty ale již nebude moci absolvovat veřejnými dopravními prostředky.

Nikdo nebyl větším odpůrcem institucí jako svatý František. Proto dnes není vůbec možné si představit tohoto svatého jako papeže. Chce se snad papež František také vystěhovat z „apoštolského paláce“, z jeho koridorů a hal, kde musí žít jako „uvězněný v muzeu“, jak řekl kardinál O'Malley z Bostonu?

Před kardinály v pátek chválil Benediktovu rezignaci jako „odvážný a pokorný krok“. (...)

„Kdo se nemodlí k Pánu, modlí se k ďáblu,“ citoval ve svém prvním kázání Leona Bloye. Kdo se toho zalekl, měl by si v Assisi prohlédnout všechny ty ďábly, kterými se to na freskách jen hemží. (...)

Kath.net/Die Welt
Přeložil -tk-
(Redakčně kráceno)

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 10,34a.37-43

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem Svátým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom to hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

2. čtení – Kol 3,1-4

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

Evangelium – Jan 20,1-9

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno, ještě za tmy, ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhu plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhu plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel k hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

P. Michael Maria

Benedikt XVI., papež a učitel Církve (II.)

Zaměříme-li se nejprve na pastorační rozměr pontifikátu Svatého otce Benedikta XVI., vynikne zvláště jeho aktivita i při poměrně vysokém věku. V době zvolení mu bylo 78 let. Naposledy byl ještě starší kandidát zvolen v roce 1730 (papež Klement XII.). I přesto věříme, že koho Bůh volá, tomu dává všechny potřebné dary, aby mohl svěřený úkol splnit – a Svatý otec Benedikt XVI. se stal vitálním a inspirujícím „farářem světa“, jak bývají papežové označováni. Zahraniční apoštolské cesty přijal jako misijní dědictví svého předchůdce. Ani v jeho pontifikátu nebylo na jejich intenzitě. Nadto dokázal jejich náplň zmodernizovat podle měnících se potřeb doby a vývoje duchovní mentality v jednotlivých oblastech, které navštívil.

První cesta na Světový den mládeže do Kolína nad Rýnem se stala v tomto smyslu faktickým převzetím papežského dědictví. Již to, že Duch Svatý připravil pro nového papeže setkání s mládeží v jeho rodné zemi, bylo zvláštním řízením Boží prozřetelnosti a dalším ukázáním cesty, kterou Bůh tento národ chce vést. Bůh si z tohoto lidu vyvolil kardinála, který byl – posuzováno podle označení úpadkové formy myšlení, jež vzešlo z tohoto prostředí a je všeobecně označováno jako „německá teologie“ – niterně věřícím křesťanem schopným odmítnout marxistické aspirace mnohých „teologů“ svého národa, povolal kněze, který upřednostňoval vyvýšení Ježíše Krista místo sebe, učinil z něj arcibiskupa Freisingu a Mnichova, jenž se neostýchal v tomto osobním postoji opravdové víry vést k tradiční katolické zbožnosti, v té době často opovrhované.

Námítka, která jej na první misijní cestě do rodné země provázela, že nebude papežem pro mladé (pokud nejsou zrovna oddáni tlumenému osvětlení vědeckých pracoven), se opět, jako i další útoky na jeho osobu, ukázala v opačném světle: získal si mládež právě proto, že nenavazoval uměle na styl svého před-

chůdce, že mu nešlo o levné získávání mládeže vnějškovostí. Zaujal tím, že byl pravdivý vůči sobě i mladým před tvářičkou Ježíšovou. A to zvláště při mši svaté, při promluvách, kdy z pastvin pro oči, jak býval nazýván předchozí pontifikát, se stávala pastva pro intelekt osvícený Duchem Svátým. Vrcholem tohoto nového obohacujícího přístupu odpovídajícího na aktuální potřeby těch, kdo hledají hlubší katolickou víru, se stala výjimečná vigilní adorace před závěrečnou nedělní ranní mší svatou: celou hodinu milion mladých lidí setrval s papežem v tichu před Ježíšem v Nejsvětější svátosti – na „Mariánském poli“, na vyvýšeném místě, ve chvíli duchovního naslouchání, paradoxně a výmluvně se odehrávajícího na vytěžených hlušinách...

Proto tento papež, který si jen nerad uvykal na skandování „Benedetto“, toužil, aby sportovní popěvek byl zpíván vítězi boje se satanem – Ježíši Kristu; o tleskání při liturgických slavnostech v kostelích a na stadionech nemluvě... Tak doznaly Světové dny mládeže podivuhodný obrat k tichu. Zdůraznění kultu Ježíše Krista oproti kultu člověka, který jej reprezentuje, bylo současně i nejsilnější odpovědí na sekularismem nakaženou církev v Německu i v dalších částech světa.

Katechismus andělů (16)

ANDĚLÉ PŘI SVATÉ MEŠNÍ OBĚTI

Co říká tradice o andělech při eucharistické oběti?

Texty a obřady posvátné liturgie vydávají již od prvých let křesťanství svědectví ve prospěch přítomnosti andělského světa v samém srdci svaté mešní oběti.

Pro staré církevní Otcy mělo liturgické shromáždění hodnotu mystické reprezentace Církve – skutečně zpřítomňovalo Církev v jejím celku. Jak vyjadřovali toto tajemství?

Podle Origena (3. stol.) se v liturgickém shromáždění setkává Církev se svým Pánem. Ono je místem, kde se za předsednictví biskupa, obklopeného posvěcenými služebníky, ozývá Slovo. „Blažené společenství,“ říká, „o němž se píše, že v něm oči všech, katechumenů i věřících, mužů, žen a dětí, vidí Ježíše, ne oči tělesné, ale oči duše.“ (Hom. Luc. 32) Ale není to pouze viditelná bojující Církev zde na zemi, která se takto sdružuje. Origenes, tak jako všichni církevní Otcové, připomíná, že kazatel mluví také za přítomnosti andělů: „Neváhám říci, že andělé jsou také přítomni. Jestliže mluvíme o věci, která je v souladu se Slovem, radují se a modlí se s námi. Poněvadž jsou andělé přítomni v Církvi, alespoň v té, která náleží Kristu, je nařízeno ženám, aby měly hlavu zakrytou.“ (Hom. Luc. 33)

Tato narážka na anděly je v souladu s myšlením Origena, pro kterého je neviditelný svět přítomný všude a je reálnější než svět viditelný.

Nepoukazoval často starozákonní kult pod mojišským Zákonem na přítomnost andělů?

Sám archanděl Rafael oznámil Tobiašovi a jeho rodině při svém rozloučení, že během svého pobytu mezi nimi bez jejich vědomí předkládal jejich modlitby Pánu. Kult Starého zákona byl ale liturgií očekávání, jakoby ponořenou do symbolů; kdežto modlitba Církve, a to zvláště při svaté oběti, nám dává přímo pronikat skrze roušku a podílet se na nádheře nebeské liturgie. Již od počátku svaté oběti při *Confiteor* je přítomen celý nebeský

dvůr a před knížetem andělských vojsk, archandělem Michaellem, se pozemské společenství vyznává ze svých hříchů. Při *Gloria*, které je andělským hymnem *par excellence*, se pozemské společenství připojuje k nebeské liturgii a opakuje tatáž slova písně, kterou zpívali andělé o vánoční noci. Modlitba kánonu *Supplices* evokuje tajemného anděla nesusoucího dary na vznešený oltář, *in sublimi altare tuum, in conspectu divinae majestatis tuae* (na tvůj nebeský oltář před tvář tvé božské velebnosti). Požehnání kadidla při slavnostní mši svaté se děje „na přímluvu blahoslaveného archanděla Michaela, stojícího na pravé straně kadidlového oltáře“*. Zpěv preface naznačuje, že veliký div se bude konat, když se náš hlas spojí s hlasem andělské hierarchie. Takto se mnohdy uzavírají preface: „A se všemi andělskými sbory zpíváme píseň o tvé slávě a neustále voláme...“ To jsou slova, která otevírají náš trojí *Sanctus* neboli *Trishagion*, skutečný hymnus na Boží transcendenci, který zpívají serafini se zastřenými tvářemi, jak o tom referuje Izaiáš ve svém zahajovacím vidění (Iz 6). Nakonec můžeme krátce poznamenat, že dříve Lev XIII. předepsal odříkat po tiché mši modlitbu k velkému archandělovi s naléhavou prosbou, aby zahnal do pekla satana a jiné duchy zlé. Během modlitby *Regina coeli* 24. dubna 1994 vyzval Jan Pavel II. posluchače své promluvy, „aby se nezapomněli nikdy modlit“ tuto modlitbu ke knížeti nebeského vojska.

Ve které chvíli a na základě jakého principu můžeme říci, že andělský svět vstoupil do našeho liturgického slavení mše svaté?

Je to hlavně skrze konsekrační formuly, která zároveň působí zázrak Ježíšovy reálné přítomnosti a v důsledku toho i přítomnosti andělské. V té chvíli se stírají hranice světa viditelného a světa neviditelného; andělé jsou tedy zvláště přítomni, když se Bohočlověk stává přítomným na oltáři skrze zázrak předpostatnění. Bez rizika omylu je možné tvrdit, že vyslovením konsekračních slov je i ten nejchudší venkovský kostel zcela zaplněn přítomnými anděly.

Výroční poselství Královny míru Mirjaně

„Drahé děti! Zvu vás, abyste s plnou důvěrou a radostí chválili jméno Boží a abyste Mu den co den ze srdce děkovali za velikou lásku. Můj Syn, skrze tu lásku, kterou vám křížem ukázal, vám dal možnost, že vám vše bude odpuštěno, že se nemusíte stydět a ze strachu neotvírat dveře svého srdce mému Synu. Naopak, děti moje, usmířte se s nebeským Otcem, abyste mohli milovat i druhé lidi, budete v nich vidět mého Syna a poznáte velikost jeho lásky. Žijte ve víře! Můj Syn vás skrze mne připravuje na díla, která chce uskutečnit skrze vás a skrze která se chce proslavit. Děkujte Mu. Zvláště Mu děkujte za pastýře, vaše prostředníky smíření s nebeským Otcem. Děkuji vám, mým dětem. Děkuji vám.“

Medžugorje 18. března 2013

Co říkají východní církevní Otcové na téma přítomnosti andělů při svatých tajemstvích?

Nacházíme u nich množství příkladů, které velkolepě svědčí ve prospěch přítomnosti andělů při Božím kultu. Je to především obdivuhodný *Cherubikon* neboli „veliký vstup“, který náleží k byzantské tradici. Tento hymnus se zpívá ve chvíli, kdy se slavnostně přinášejí dary na oltář: „My, kteří mysticky zastupujeme cherubíny, a na počest oživující Trojice pějeme hymnus Třikrát svatému, odkládáme každou světskou starost, abychom přijali Krále všech věcí doprovázeného neviditelnými sbory andělů, aleluja!“ Od 4. století řečtí Otcové učí, že andělé jsou přítomni při svaté mešní oběti. „Andělé obklopují kněze,“ píše svatý Jan Zlatoušský, „všechny svatyně a prostory kolem oltáře jsou naplněné nebeskými mocnostmi, aby uctívaly Toho, který je přítomný na oltáři.“ V řeckém překladu syrské liturgie svatého Jakuba se *Cherubikon* mění: „Ať každá lidská bytost mlčí a setrvává v bázni a chvění, bez jakékoliv pozemské myšlenky; neboť Král králů, Kristus, náš Bůh, se blíží, aby byl obětován a dával se za pokrm věřícím. Před něho přicházejí andělské kůry s mocnostmi a panstvy,

► cherubini s početnými očima a serafini se šesti křídly si zakrývají tvář a zpívají hlasitě hymnus: Aleluja!“

V liturgii egyptské, datované přibližně do 6. století, je obřad políbení pokoje doprovázen upozorněním ohlašovaným jáhmem: „Mějte svá srdce v nebi. Jestliže je někdo ve sporu se svým bližním, ať se usmíří. Neboť Otec lidí, jeho jediný Syn a Duch jsou zde s námi, vidí vaše skutky a zkoumají vaše srdce; a andělé procházejí mezi námi a připojují se k nám.“

V čem se přítomnost andělů v kultu Starého zákona liší od jejich přítomnosti v novozákonním kultu?

V arše úmluvy se Bůh zjevoval obklopen svými anděly, kteří byli podpěrami jeho trůnu a pěvci jeho slávy, ale byli skryti v nedosažitelném světě. Kdežto status Nového zákona přináší radikální změnu: eucharistická liturgie již umožňuje přístup do nebeské svatyně; hranice světa viditelného a světa neviditelného se ztrácejí a andělé se pohybují uprostřed našich shromáždění. Kolem obětovaného a oslaveného Beránka, který se stal středem jedinečné liturgie, krouží andělé i lidé a spojují své hlasy ke společné adoraci. Toto spojení hlasů nebeských a pozemských, o kterém se mluví v našich prefacích, bylo nemyslitelné v náboženství Izraele, protože nebe nebylo ještě otevřené. Židovská liturgie byla napodobeninou, ne spoluúčastí. Byla stínem skutečnosti.

Je nějaký inspirovaný text, který vyjadřuje tento radikální rozdíl?

Nejvýraznější je text z listu Židům (12,18–22), který má právě za úkol ukázat na otevření nebeského chrámu a absolutní novost liturgie, která se zde rozvíjí: „Nepřístupili jste k hmotné hoře, z které šlehal oheň a která byla zahalena mračnou temnotou a bouří, a přitom za zvuku trouby byla prohlášena předpisy. [...] Vy však jste přistoupili k hoře Siónu a k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému: ke shromáždění obrovského množství andělů.“

(Pokračování)

Přeložili ing. Antonín Džbáněk a P. Štěpán M. Filip OP

* V misále Pavla VI. to již není svatý Michael, který je výslovně zmiňován v *Confiteor*, ale andělé obecně; pokud jde o požehnání kadidlem, provádí se v mlčení jednoduchým znamením kříže.

Zlatý kánon sv. Jana z Damašku

V článku *Akathistos* uveřejněném na str. 18 posledního čísla Světla roku 2012 je zmínka o tom, že byzantská liturgie si vedle Akathistu zvláště cení tzv. *Zlatého kánonu*. Zatímco Akathistos se týká události lemujících Kristovo narození, *Zlatý kánon* je zaměřen na Velikonoce. A tak nyní, o velikonoční době, se nabízí příležitost se o něm dozvědět více.

Jak bylo napsáno v uvedeném článku, Akathistos je typickým reprezentantem první propracované formy byzantské hymnografie, tzv. kontakia, strofického zhudebněného výkladu. I když některá epocha může – jako v případě Akathistu – po sobě zanechat dědictví pro celou další budoucnost, vývoj jde přesto dále. Přibližně o sto let později vytvořila byzantská liturgie další hymnografickou formu zvanou *kánon*. V našem prostředí se pod tímto termínem většinou rozumí melodie, kterou lze např. zpívat jako vícehlas tak, že když je jednou její zpěv zahájen, mohou se později v jistých přesně určených okamžicích připojovat další hlasy od začátku a výsledek zní přijatelně (populární příklady jsou lidová píseň *Bejvávalo, bejvávalo* a píseň anglického původu *Červená se line záře*, oblibená u táboráku).

V byzantském prostředí byl význam tohoto termínu velmi odlišný – v řečtině znamená *kánon* něco jako pravidlo, standard, norma či zákon. A v tomto smyslu, přesněji ve smyslu literárně-obsahovém je název *kánon* použit i pro liturgický zpěv. Jde o soustavu původně devíti částí zvaných *ódy*, z nichž každá je meditací na pevně daný text Pisma svatého. Každý z těchto textů je vybrán z biblických tzv. poetických modliteb. Kdekdo ví o jedné z nich, a to o chvalo zpěvu Panny Marie (*Magnificat*), mnozí katolíci si pamatují i další, také z evangelia sv. Lukáše – chvalo zpěv Zachariášův (*Benedictus*) a Simeonův (*Nunc dimittis*). Existují však i další poetické modlitby, a to ze Starého zákona. Některé z nich – a také *Magnificat* a *Benedictus* – tvořily část ranních církevních hodinek (v Byzanci zvaných *orthros*) a během 7. století na ně vytvářeli byzantští umělci meditace, které se

postupně dostávaly i do liturgie (nejprve jako doplněk zmíněných biblických modliteb a později jako jejich zástupci). Vývoj se nejprve ustálil na devíti ódách číslovaných od jedničky do devítky, později byla druhá óda přesunuta v liturgii jinam, takže byly skládány a používány kánony o osmi ódách, původní číslování ve vztahu k tradičním biblickým textům se však nezměnilo, a tak jsou ódy číslovány jako první, třetí, čtvrtá až devátá. Každá óda má několik strof, které mají stejné rytmické vlastnosti, takže se zpívaly na stejnou – pro ódu určenou – melodii: i pro kánon platí, co už bylo uvedeno v citovaném výkladu Akathistu, totiž že staří autoři liturgických textů byli současně i skladatelé, kteří své texty zhudebňovali. Rytmičtý model pro své strofy stejně jako melodii dostala každá óda vlastní, melodie však spojovala společná byzantská tónina.

Vědomosti o životě autora *Zlatého kánonu* působí tak překvapivě, že pozitivisticky orientovaní odborníci je před léty považovali za výplod zbožné fantazie. Nové výzkumy však postupně odhalují jejich překvapivou realitu. Sv. Jan z Damašku se narodil a dlouho žil – jak říká jeho jméno – v syrském Damašku, který byl tehdy centrem rozvité islámské moci. Janův otec Sergios, i když křesťan, byl – dnes bychom řekli – ministrem financí damašského chalífa (patrně byl jedním z mála občanů, kteří byli vzdělání a přítom i poctivi). V té době byla v jižní Itálii řada byzantských klášterů a v nich mnoho mnichů řeckého obřadu (francouzský badatel Marcel Pérez odhaduje jejich počet na 50 000). Arabští piráti jižní Itálii napadali, loupili tam a brali lidi do otroctví; jednou zajali a dopravili na damašský trh učeného a zbožného mnicha Kosmu. Každý čtenář si jistě umí představit, jaké černé myšlenky se honily Kosmovou myslí, když očekával svou budoucnost v nekřesťanském prostředí a nadto jako otrok někde na poli nebo v lomu. Avšak řízením Božím přišel na trh Sergios, Kosmy si všiml, navázal s ním řeč a poznal nejen jeho učenost, ale i jméno – kromě Jana měl totiž ještě syna, který se také jmenoval Kosmas.

Jako vychovatele pro oba své syny otroka Kosmu koupil a ukázalo se, že oba synové byli nesmírně vnímaví k tomu, co jim Kosmas předal, a že Kosmas sám byl plodný autor, skládal dokonce kánony a tuto schopnost přenesl i na Jana a jeho bratra Kosmu. Když zemřel Sergios, oba jeho synové se stali mnichy a Jan se projevil jako tak všestranný a přitom hluboký autor, že je někdy nazýván „Tomášem Akvinským Východu“.

Tradice mu připisuje tisíce skladeb; je však zaručeně autorem velikonočního kánonu, zvaného *Zlatý kánon* nebo *Kánon kánonů*, neboť je, jak už jsme poznamenali, jednou ze dvou byzantskými křesťany vrcholně ctěných skladeb. Přiložené překlady jeho tří ód ilustrují jeho duchovní i uměleckou úroveň. Doplňme je trochou vysvětlení.

Předepsaná náplň 1. ódy kánonu je meditace na Mojžíšův děkonný zpěv složený po tom, kdy Izraelité prošli Rákosovým mořem a byli zachráněni před pronásledováním od egyptského vojska. Doporučujeme čtenáři, aby si jej v 15. kapitole druhé Mojžíšovy knihy přečetl. Ve většině kánonů se vyskytuje odkaz na moře, jeho vlny a záhubu Egyptanů. V našem případě se záchrana Izraelitů jednoznačně zobrazuje jako záchrana lidí Kristovým utrpením a zmrtvýchvstáním, a jak Mojžíšův chvalozpěv, tak i óda sama jsou chápány ve funkci chvalozpěvu, kterým občané vítají vojsko vracející se z vítězných bitvy.

4. ódě připisuje kánon úlohu navázat na modlitbu proroka Habakuka. Toho asi někteří čtenáři považují spíše za něco vzdáleného a nepochopitelného, když se jim do podvědomí vnucuje české rčení „koukal jak Habakuk“. Doporučujeme čtenáři, aby si tuto úžasnou modlitbu přečetl, tvoří 3. kapitolu textu tohoto proroka ve Starém zákoně. Za zvláštní pozornost stojí řetěz šesti přirovnání (jako muž..., jako nádherné Slunce spravedlnosti) v druhé a třetí strofě a možná, že někoho překvapí svou lapidárností a otevřeností.

Již ve 4. ódě se setkáváme s jistou syntézou, kdy sv. Jan z Damašku, přestože jej kánon (tedy norma) zaměřuje na Habakukovu modlitbu, čerpá i z jiných textů (např. výraz *Slunce spravedlnosti* je z proroka Micheáše). Tato syntéza je dovedena k vrcholu v poslední (deváté) ódě, které jako jediné přiděluje kánon vztah k novozákonnímu textu, dokonce hned ke dvěma chvalozpěvům, a to Panny Marie a Zachariášovu: pro začátek ódy použil sv. Jan výrazu z počátku 60. kapitoly Izaiášovy, kterou známe zejména ze čtení pro slavnost Zjevení Páně.

Středověké melodie ód *Zlatého kánonu* připomínají nápěvy gregoriánského chorálu a zvláště nápadně *Kyrie eleison* ze 4. mešního ordinária. Je zajímavé, že *Zlatý kánon* v anglickém překladu (spíše přebásnění) J. M. Neala si do svého oficiálního hymnáře v polovině 19. století vložila anglikánská církev.

Papež František navštívil nemocného kardinála

Personál římské kliniky Pia XI. v pátek 15. března v podvečer překvapila nečekaná návštěva. Objevil se tu Svatý otec František, aby navštívil nemocného kardinála Jorgeho Mejiu. Devadesátiletý argentinský kardinál, emeritní knihovnik a archivář Svatého stolce, byl před několika dny hospitalizován v důsledku srdečního infarktu. Papež o tom včera informoval kardinálské kolegium. Nemocnici spravuje kongregace Sester sv. Josefa z Gerony – sestra Clotilda nečekaného hosta prováděla:

„Přijala jsem papeže po jeho příjezdu společně s ošetřujícím lékařem. Po-

té navštívil kardinála Mejiu, zdržel se u něj a požehnal také všem nemocným okolo. Požehnal i všem nemocným na jednotce intenzivní péče. Pak požádal, jestli může zajít do kostela, tam pozdravil naši řeholní komunitu a společně jsme se pomodlili. Mezitím se rozšířila zpráva, že je v nemocnici papež – sběhli se všichni lékaři a zdravotnický personál. I jim všem Svatý otec požehnal. Bylo to celé velmi jednoduché, ale velice dojemné, že ani nemám slov,“ svěřila se Vatikánskému rozhlasu italská řeholnice.

www.radiovaticana.cz

I. óda

Den zmrtvýchvstání! Ozdobte se, národové! Pascha, Pánova Pascha!
Vpravdě ze smrti k životu
a ze země k nebi nás vytrhl Kristus, Bůh,
nás, kteří zpíváme zpěv vítězství.
Očistme svá smýšlení a uzříme Krista
ozářeného nedosažitelným světlem
jeho vzkříšení a uslyšíme ho,
jak nás zdraví „Radujte se“,
nás, když zpíváme zpěv vítězství.
Nebesa, právem se radujte,
země pak, jásej!
Nechť oslavuje celý viditelný
a neviditelný vesmír:
Kristus, věčná rozkoš, vpravdě vstal.

IV. óda

Kěž s námi zůstává na božské stráži
Boží mluvčí Habakuk
a kéž nám ukazuje zářícího anděla,
který bez ustání říká:
Dnes se stala světu spása,
neboť vstal Kristus jakožto všemocný!
Jako muž, který otvírá panenské lůno,
se zjevil Kristus;
jako smrtelný je nazván Beránkem;
jako bez vady je nazýván naší Paschou
a jakožto Bůh je zván Dokonalým.
Jako jednoroznáček se Kristus,
námi dobrořečená koruna,
obětoval za všechny
v nejčistší velikonoční oběti
a opět nám z hrobu zazářil
jako nádherné Slunce spravedlnosti.
Boží předek David skákal radostí
před archou úmluvy;
my pak, svatý lid Boží,
kteří vidíme vyplnění předobrazů,
se radujme v Bohu,
že vstal Kristus jako všemocný!

IX. óda

Zaskvi se, zaskvi se, nový Jeruzaléme,
vždyť Pánova sláva na tebe sestoupila!
Plesej a jásej, Sióně!
Ty pak, čistá Bohorodičko,
se raduj ze zmrtvýchvstání svého dítěte!
Ó božské, ó milé, ó sladké Tvé slovo!
Slíbil jsi, že s námi budeš
až do konce věků, Kriste.
My věrní se radujeme,
držíce kotvu naděje.
Ó velikonoční oběti, veliká a posvátná,
Kriste!
Ó moudrosti, slovo a sílo Boží!
Zajisti nám ještě výrazněji,
abychom s tebou byli účastní
dne Tvého království,
v němž neexistuje večer!

Jutry w Serbach - Velikonoce u Lužických Srbů

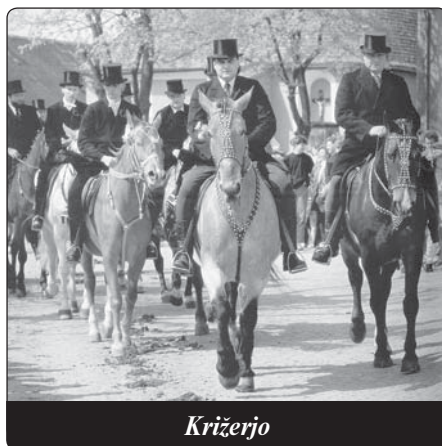
Mezi historickými národy střední Evropy existuje jeden, který o svou samostatnost sice přišel vlivem německé rozpínatosti už v 10. století, avšak přes asimilační vlivy a absenci vlastního státu si dodnes dokázal zachovat národní identitu. Hovoříme o Lužických Srbech, šedesátitisícovém národu, žijícím v oblasti Horní a Dolní Lužice v německých spolkových zemích Sasko a Braniborsko. Přízvisko Lužičtí pochází od názvu zmíněných historických zemí, jež náležely mezi lety 1369 až 1635 k zemím koruny české.

Organizačním centrem Lužických Srbů je Budyšín, v němž sídlí jejich nejvýznamnější, sto let stará národní instituce *Domowina*. Ve velkém městě panuje německá jazyková převaha. Chceme-li poznat autentickou srbskou kulturu, jazyk a víru, kroje a zvyky, ale také se seznámit se srbským školstvím a spolky, musíme se vypravit na venkov. Žádný cestovatel by po Budyšinu neměl vynechat obec Chrósćicy (něm. Crostwitz), která je pokládána za skutečné centrum srbského národa.

Milčané a Lužičané, slovanští předkové tohoto lidu, se díky včasnému přijetí křesťanství od sv. Bonifáce v 8. století zachránili před možným zničením, jež jim hrozilo ze západní strany, odkud směřoval ozbrojený osídlovací proud saských Němců, v jejichž očích byli pohané samozřejmým vojenským protivníkem. Ze střetů se slovanskými kmeny v Polábí vycházeli ve středověku Němci vítězně, a tak od Labe po Balt padala slovanská kmenová knížectví Obodritů, Luticů a Pomoranů. Mezi Lutice patřili Stodorané, známí také jako Havolané podle sídliště na řece Havole a v oblasti kolem braniborských hradišť Brena a Postupim. Každý Čech zpozorní zvláště při jménu Stodorané. Z tohoto kmene pocházela totiž matka svatého Václava, kněžna Drahomíra. Němci ovládli srbský národ. Trvale a systematicky omezovali jeho práva. Oproti výše uvedeným polabským národům si však Srbové uchovali svůj jazyk a kulturní svébytnost a ani dnes nejsou pouhým

skanzenem někdejších saských Slovanů, ale živým národním organismem.

Ačkoliv jde o národ početně nevelký, má pro nás význam mimořádný. Jde o lid, jehož osud je v mnohém podobný českému. V dějinách se Srbové museli permanentně vyhraňovat vůči převládajícímu

Křižerjo

německému živlu, s kterým měli zájem mírově koexistovat. Svou identitu si uchovali podnes, věrnost víře a národu museli během celých dějin mnohokrát osvědčovat.

Nutnost neustálého potvrzování vlastní identity v nich utužila důvěru v Boha a v sebe, hrdost na svůj lid a jeho tradice, soudržnost a stálou ostražitost vůči politickým změnám.

Původně jako všichni západní Slované byli také Lužičtí Srbové katolíky latinského obřadu. Po Lutherově vystoupení v r. 1517 a rozšíření jeho myšlenek na Lužici část Srbů odpadla k protestantismu. Druhotným účinkem protestantismu byla germanizace, která postihovala mnohé srbské obce, v nichž luteránství zapustilo kořeny. V Horní Lužici, mezi okresy Kamenec a Budyšín, se však i v čase tuhé protestantizace udržela početná a etnicky homogenní katolická srbská enkláva. I po odloučení Lužic od Koruny české a jejich připojení k luteránskému Sasku v r. 1635 byla katolická víra chráněna na území budyšinské kapituly a na lužických panstvích cisterciáckého řádu. Ještě před připojením Lužic k Sasku prosadil český král Ferdinand II. ochranu náboženského vyznání pro katolíky srbské i německého jazyka.

Od okamžiku náboženského rozdělení v 16. století jsou i Lužičtí Srbové dvojího vyznání. Katolíci obývají převážně oblast mezi okresy Budyšín a Kamenec v saské Horní Lužici. Srbské evangelické obce jsou rozesety v dalších částech Budyšinska a hlavně pak v Dolní Lužici.

Navzdory tomu, že mnoho lužickosrbských evangelických národních buditelů se významně zapsalo do srbské historie, je smutným faktem, že právě luteránství s sebou přineslo germanizaci a postupný početní pokles evangelických Srbů. Napak katolíci Lužičtí Srbové v prstenci srbských obcí a farností Chrósćicy, Pančicy-Kukow, Ralbicy-Różant, Njebjelicy, Wotrow, Radwor, Bačoń, Worklecy a na severu Kulow používají srbsčinu jako běžnou dorozumivací řeč v jazykově celistvých vesnicích. Katolictví zachraňovalo v minulosti Lužickým Srbům jejich národní identitu. Jejich seminaristé studovali až do r. 1922 v památném pražském Lužickém semináři, odkud si na Lužici přinášeli vědomí slovanské sounáležitosti s bratrskými katolickými Čechy. Se Srby máme mnoho společného po duchovní, historické, kulturní i jazykové stránce. Lužická srbsčina je po slovenštině druhým jazykem nejbližším češtině. Po tři století byla Lužice součástí českého státu.

O Velikonocích ožívají srbské katolické tradice. Horní Lužice je pokryta poměrně hustou sítí obsazených katolických farností, ve kterých probíhají velikonoční bohoslužby. Obce mezi Kamencem, Kulozem a Budyšínem prosluly velikonočními koňskými jízdami, lužickosrbsky zvanými *jutrowne jěchanje*, ke kterým u nás existovala historická paralela v oblasti severočeských Lužických hor. Během těchto jízd svátečně ustrojení muži v cylindrech z jedné vesnice vyjíždějí na koních na návštěvu do sousední obce. Nejprve však obkrouží třikrát kostel a hřbitov ve své obci, kde zvětšují slavné Vzkříšení, modlí se za zesnulé a následně obdrží kněžské požehnání. Jezdci se srbsky nazývají *křižerjo*, tj. křižáci, neboť vyjíždějí se znamením kříže a zvětšují triumf Pána Ježíše nad smrtí. V čele jede na koni často katolický kněz. Přední jezdec třímá kříž s Kristem či sochu zmrtnýchvstalého Spasitele, několik dalších pak drží poutní korouhve. Křižáci se modlí nebo zpívají srbské náboženské písně. Procesí se účastní zpravidla kolem

1300–1400 jezdců. Vzájemně se navštěvují křižáci z Kulowa a Ralbic, Chrósćic a Panéc-Kukowa, Njebjelcic a Wotrowa, Radwora a Baconě. Radworští mají rovněž jízdní družbu s budyšínskými.

Velikonočními jízdami osvědčili katolíci Srbové v historii svoji věrnost Církvi. Na slavnost vzkříšení roku 1623 zakázal protestantský majitel radworského panství Christoph von Minkwitz vstup křižáků na hřbitov v Radworu. Tento zákaz byl součástí taktiky, jak oslabit katolickou víru na panství a docílit toho, aby lid věrný Římu odpadl k luteránství. Katolíci poddání hájili svoji rodnou katolickou víru proti svévoli protestantské šlechty, jež na ně vyrukovala s ozbrojenou mocí. Radworští katolíci se utkali s panskými vojáky, s holemi a vidlemi proti šavlím a mušketám, a uhájili svoji náboženskou svobodu. Tato událost bývá citována jako *válka o velikonoční jízdy*. Velebitelé táboritského husitství, revolučního jakobinství a moderní levice by na tomto místě měli slyšet také o jiných tvrdých palicích. Ty však nezapadají do jejich ideologického schématu o boji ateistického lidu proti nábožensky tmářské vrchnosti. Těmi tvrdými palicemi byli v tomto případě katolíci poddání a naši slovanští bratři, kteří museli bránit svoji katolickou víru proti zvlí německého protestantského panstva.

Soudobé velikonoční jízdy nejsou jen formou tradiční lidové náboženské účty a lákadlem pro turisty, nýbrž jsou svého druhu apoštolátem a manifestací katolické víry v jinak materialistickém postkomunistickém Sasku.

V porovnání s velikonočními jezdci a bohoslužbami v katolické Lužici slaví evangeličti Lužičané, druhá větev téhož národa, Velikonoce skromněji. V srbských evangelických farnostech se modlí srbsky a např. na Slepjansku v Horní Lužici se krojované ženy, *slepjanske kantorki*, scházejí ke zpěvu velikonočních náboženských písní. V obojích Lužicích má protestantismus většinou konzervativní staroluteránskou podobu, což se odráží i na vzezření kostelů, které jsou co do interiéru velice podobné katolickým chrámům, někdy vypadají dokonce katolickěji než mnohé moderní katolické sakrální stavby. Neobeznámený návštěvník musí kostel chvíli pozorovat, aby jej konfesně správně zařadil. Není výjimkou, že zdejší

Tři božske počinki

O mój Božo! Wěrju wšitko, štož přez katholsku cyrkej wěric wučiš, dokelž sy Ty to zjewił a zmylic njemóžeš. Rozmnož moju wěru!

O mój Božo! Nadźijam so wot Tebje Twojeje hnady, wodaća swojich hrěchow a wěčneje zbóžnosće, dokelž sy Ty, swěrný Božo, to slubił. Posylń moju nadźiju!

O mój Božo! Lubuju Tebje z cyteje duše a bóle dyžli wšitko druhe, dokelž sy mój najwjetši dobroćel a najlěpši Wótc. Rozhoř moju lubosć!

(Ze srbského katolického katechismu pro budyšínskou diecézi, r. 1904)

Prosba o tři božské ctnosti

Ó můj Bože, věřím všemu, co učíš věřit skrze katolickou církev, protože jsi to zjevil a nemůžeš se zmýlit. Rozmnož moji víru!

Ó můj Bože, doufám ve Tvou milost, odpuštění hříchů a věčnou blaženost, protože jsi to, věrný Bože, slíbil. Posilni mou naději!

Ó můj Bože, miluji Tě z celé duše, víc než cokoliv jiného, protože jsi můj největší dobrodinec a nejlepší otec. Zapal ve mně plamen lásky!

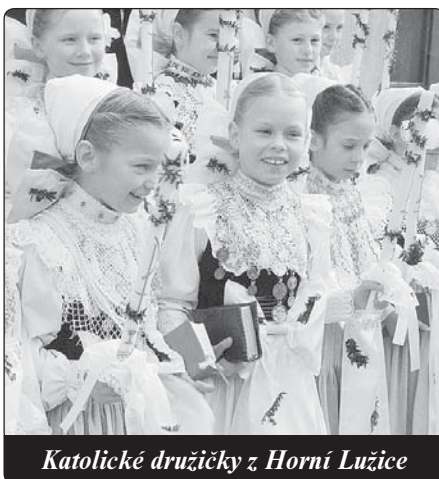
luteránské kostely mívají oltář čelem k Bohu, kříže s Ukřižovaným (nejen strohé kříže bez Krista), kazatelny, mřížku oddělující presbytář od hlavní lodi nebo malby apoštolů. Některé jejich zpěvy jsou často přímo katolické, oblíbený je srbsky zpívaný *Chwalozpěv sv. Ambrože* (Te Deum laudamus). Víme o jejich přerušené apoštolské poslušnosti a o tom, že v jejich oltářích nesídlí Kristus v Nejsvětější svátosti oltářní. Avšak viditelná rezidua někdejšího katolictví nám dávají poznat lužické evangelíky jako skupinu výrazně se lišící od moderních západních protestantských proudů.

Lužickým Srbům nebylo v moderní historii dopřáno příliš klidu. Otevřený národnostní útlak zažívali za nacismu, kdy byla lužická srbština zakázána a na Srby se pohlíželo jako na tzv. zbytkový národ (Restvolk), u něhož se předpokládala brzká germanizace. Proto nacisté nejednali s Lužičany stejně jako s Poláky ne-

bo Rusy. Evidovali je spíše jako Němce s přežívajícími slovanskými zvyklostmi. Také proto Srbové běžně rukovali do německé armády.

Východoněmecký komunistický režim své autochtonní Slované dokázal naopak chytře propagandisticky využít. Honeckerovská Německá demokratická republika (NDR) si Srbů oficiálně hleděla, svoji národnostní politiku vůči nim vydávala za výkladní skříň vzorného přístupu NDR k vlastní slovanské menšině. V praxi však Srbové museli čelit cílené ateizaci, politickému pronásledování, špiclování a komunistické indoktrinaci. Leč režimní snahy neměly valný účinek. Jen zanedbatelné procento Srbů bylo členy nebo podporovateli Socialistické jednotné strany Německa, východoněmecké komunistické strany. V katolické Lužici soudruzi většinou neuspěli s naháněním srbské mládeže do komunistické mládežnické organizace. Politicky byli Lužičané příznivci konzervativních stran nebo takových, které se ke konzervatismu alespoň nominálně hlásily. Byli voliči zejména Křesťanskodemokratické unie, která byla za časů NDR součástí východoněmeckého politického systému, obdobně jako v socialistickém Československu Československá strana lidová.

Na trpěná příkoří Srbové často reagovali tím, že se uchýlili do vnitřní emigrace. Vždy byli loajálními občany státu. Navzdory všem těžkostem si dodnes zachovali a rozvíjí národní svébytnost a kulturní identitu. Po pádu komunismu v NDR se Lužičtí Srbové probudili

Katolické družičky z Horní Lužice

► k novému životu. K Čechům pohlížejí s nepředstíraným přátelstvím a s nadějí, že jako silnější bratrský národ jim bude stát nablízku. I někteří naši politici Srby podporují. Česko-lužická vzájemnost sahá do časů národního obrození v 19. století a vazby vzdělanců jsou ještě staršího data. Nesmírně živé vztahy byly přerušeny za 2. světové války. Během komunismu bylo možné tyto styky rozvíjet formálně v duchu internacionálního socialismu, což však přátelé z obou národů uměli přenést přes srdce jako cenu za to, že mezi Čechy a Srby může existovat opět spolupráce a přátelství. V nynější době, prostřednictvím *Společnosti přátel Lužice a Matice české*, jsme svědky nového kvasu na poli česko-lužickosrbské družby.

Po pobytu mezi Srby snadno prohlásíte: slovanská vzájemnost není mýtus, ale skutečnost! Lužičtí Srbové jsou naši bratři – to budiž řečeno zcela upřímně a po osobní zkušenosti. Když přijedete na Lužici, Srbové vás pozdraví *Budź chwaleny Jězús Chrystus!* a podají vám ruku se slovy *Witajće k nam do Lužicy!* Jako bychom přišli ke svým, domů...

Bože, žehnej bratrským Lužičanům a chraň jejich víru a jazyk!

Společenství čistých srdcí (SČS) zve členy a příznivce na **14. CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ ve Vranově nad Dyjí ve dnech 19.–21. 4. 2013.** Příjezd: pátek do 20 hodin. Cena: 200 Kč. Program: přednášky, svědectví, adorace, pouť, v sobotu vstup do SČS. **Informace a přihlášky do 14. 4. 2013 na www.spolcs.cz.** Těšíme se na Vás!

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou na volně koncipovaný cyklus duchovních obnov **Pane, nauč nás modlit se**, který má přímou souvislost s vyhlášeným Rokem víry. Duchovní obnova na téma **PŘÍJĚ KRÁLOVSTVÍ TVÉ** se uskuteční **ve dnech 20.–21. dubna 2013.** Program začíná v sobotu v 9 hodin mší svatou v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračuje v Norbertinu (vede S. Siarda L. Trochťová). Zakončení v neděli ve 13 hodin. Z důvodu omezené kapacity je **nutné přihlásit se do 15. dubna 2013** na e-mail: info@premonstratky.cz, tel. 733 755 836.

Římskokatolická farnost Tábor-Klokoty a obláti Panny Marie Neposkvrněné srdečně zvou do **Klokot** na malý cyklus **CÍRKEV ŽIJE Z EUCHARISTIE s P. Stanislavem Brožkou** – první soboty duben–červen: 1. Bohoslužba slova – **6. 4. 2013** • 2. Bohoslužba obětí – **4. 5. 2013** • 3. Krása liturgie – **1. 6. 2013.** Program: 13.30–16.00 promluva v domě Emauzy • 16.00 zpívané klokotské hodinky • 16.30 růženc • 17.00 mše svatá.

Obrácení ke Kristu – „Věda kříže“ podle Edith Stein (3)

4. Lidské „bytí osobou“ jako vytríbené a dokončené bytí podle Edith Stein

Otázkou po lidské osobě, její individualitě a svobodě se Edith Stein zabývala již v dřívějším díle. K dokonalosti se dojde kladením otázek po duši, osobě, Já, svobodě, ale teprve ve *Vědě kříže*.

Již ve svém filosofickém hlavním díle *Konečné a věčné bytí* (Endliches und ewiges Sein) definuje Edith Stein duši jako „prostor uprostřed tělesně-duševně-duchovního celku“⁽⁷⁾. S odvoláním na řeckou metafyziku rozlišuje mezi v těle sídlící smyslovou duší a duchovní duší, jejímž úkolem je poznání a pochopení vnějšího světa, který je přijímán smysly. K tomu u ní přichází ještě typická křesťanská dimenze, která je příbuzná pojmu duše u sv. Augustina: „V jejím nejhlubším nitru, v bytí nebo v nejhlubším základu duše, je vlastně doma.“ (126)

K sobě samé, do svého nejhlubšího nitra, dojde duše teprve svým výstupem k Bohu – nebo tam bude vyzdvížena. Zde je také sídlo osobního Já. Ovšem na rozdíl od duše, kterou srovnává Edith Stein s „prostorem“, popř. „hradem s mnoha přírbytky“⁽⁸⁾, je Já v důsledku své pohyblivosti „v bodě“: „Ono Já je to v duši, přičemž vlastní samo sebe a to, co se v ní jako ve vlastním »prostoru« pohybuje.“ (133) Proto může být (Já) přítomno na každém bodu duše, „kde něco přítom-

ně-živě cítí“⁽⁹⁾. Tedy je Já samo v sobě, ale v duši ne. Neboť život v hloubce duše, kde ještě neexistuje rozdělení na jednotlivé duševní síly, je sám v sobě ukryt. V tomto „nejniternějším je přibyték Boží a místo sjednocení duše s Bohem“, navzdory svému „vlastnímu životu“, který zde proudí, „spíše začíná život ve sjednocení“. Tento beztvary „pra-život“ je nezávislý na hloubce, a proto na všech lidech a jejich sjednocení s Bohem dohromady (131), takřkajíc oproštěn od přirozenosti, která je dána k dispozici každému jednotlivci.

Ono Já je naproti tomu v důsledku své „pohyblivosti“ onou instancí, která rozhoduje o míře lidské svobody. Neboť nejhlubší bod duše, kam se může Já odebrat, je místo její vlastní svobody, „místo, na kterém může celé své bytí shrnout a o něm rozhodnout“ (133). Jednotlivá rozhodnutí člověka mají rozdílnou hloubku. Tak je smyslový člověk ve svých rozhodnutích nesvobodný, protože je ovlivněn svou smyslností a touhou po požitku. Etická rozhodnutí lze činit jen z nejhlubšího nitra duše, které je lidskému vědomí zcela skryto. Edith Stein odůvodňuje tento svůj názor tím, že jednotlivec, i kdyby měl nejlepší vůli, nedokáže ocenit dosah svých rozhodnutí a že toho bude schopen teprve – bez ohledu na požadavky přirozeného mravního zákona – „tvářív v tvář Bohu“ (138). Toto však neznamená, že duše, aby mohla učinit

POUTNÍ ZÁJEZDY ORLA ŽUPY POSPÍŠILOVY

20. 4. 2013 – SEVERNÍ ČECHY

- Mnichovo Hradiště – zámek; 3 okruhy – zámecké interiéry rodu Valdštejnů, divadlo, kaple sv. Anny s hrobkou Albrechta z Valdštejna (cca 2 hod.), oběd
  - V okolí 2 románské kostelíky, exteriéry – Mohelnice n. Jizerou a Chocnějovice
  - Kryštofovo údolí – dřevěný barokní kostel
  - Hrádek nad Nisou – kostel sv. Bartoloměje, mše svatá
- Odjezd z Vítězného nám. v Praze-Dejvicích v 7.00 hod. Jízdné 300 Kč.

25. 5. 2013 – VYSOČINA

- Polná – prohlídka města
- Žďár nad Sázavou – oběd, Zelená Hora – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého (památko UNESCO)

- Slavkovice – poutní místo Božího milosrdenství, mše svatá

Odjezd z Vítězného nám. v Praze-Dejvicích v 6.30 hod. Jízdné 400 Kč.

15. 6. 2013 – SEVEROVÝCHODNÍ ČECHY

- 7.30 hod. mše svatá v kostele sv. Václava v Praze-Dejvicích, prohlídka a odjezd
  - Kostelec nad Orlicí – zámek; Častolovice – zámek; podle možností zámek Doudleby
- Jízdné 400 Kč.

Přihlášky a informace: MUDr. Alena Koudelová, Orel jednota Praha 6, tel.: 220 807 236, mobil: 736 457 721, e-mail: koudel.alena@seznam.cz.

plnohodnotná mravní rozhodnutí, musí už dojít k nejdokonalejšímu sjednocení s láskou, k mystické svatbě. Směrodatným kritériem je přitom podle Edith Stein více plné záměrné sjednocení s Bohem. Neboť když „někdo v životě z víry došel tak daleko, že se zcela rozhodl pro Boha a nechce už nic jiného, nedorazil již do svého nejhlubšího nitra [...]“ (tamtéž), zvláště když poslední sjednocení v lásce ještě chybí.

Jak je z tohoto výkladu patrné, spojuje Edith Stein pojem svobody nejtěsněji s vytríbenou duší, která se s vůlí Boží stává jedno. Se svobodou ale spojuje i vlastní sebedarování. Proto je její pojem osoby hluboce ovlivněn trinitárně. Neboť tak jako Bůh „rozhoduje sám o sobě, plně svobodně ze sebe vychází, a přesto zůstává sám v sobě“ (127), tak má i duše vlastnit sama sebe svobodně a sama sebe darovat.

Pojem osoby je u Edith Stein definován nejdříve jako ohraničení k Já: Ono Já je „zároveň otvor z temné hloubky k jasnému světlu vědomého života“. Oproti tomu lidská osoba je „za a nad tělesně-duševním celkem vztyčený trám“, popř. „souhrnná forma plnosti“⁽¹⁰⁾. Vlastní společný znak s bytím osoby Boží potud, pokud je „vědomě a svobodně žijoucí, její plnost bytí obsáhla (kompletní) a nosná“⁽¹¹⁾. Jako stvořená bytost není ovšem schopna celé své bytí osobně zformovat. Vystupuje spíše z temného základu a je jím nesena. Tento základ je jak známo – bez ohledu na vlastní život lidské duše – místem sjednocení s Bohem.

Na tomto místě následuje také zakotvení individuální duchovní duše v Bohu. Tato individualita, tak jako ono lidské bytí osobou vůbec, je typický křesťanský aspekt u Edith Stein, který převádí z řecké metafyziky a přibližuje se Duns Scotovi.⁽¹²⁾

Podle jeho nauky je individualita duchem obdařených stvoření určována tím, že k všeobecné duchovní přirozenosti přistupuje – k „tétu“ („haec“) nezaměnitelné singularitě – velikost, ona „haecceitas“ nebo „toto-bytí“⁽¹³⁾. Tato forma bytí lidské duchovní přirozenosti se tedy vlastní tím, že se zapřením sama sebe stává citlivou pro přijetí individualizační formy „haecceitas“ podle trinitárního pravzoru: „Přijaté přivlastnění se odpovídá

jako stvořitelství modus trinitárnímu darování přirozenosti.“⁽¹⁴⁾ A tak jako bytí osobou tří božských osob je výlučně v tom, že „ve své otevřenosti ze sebe navzájem vycházejí“⁽¹⁵⁾, tak se lidské bytí osobou dokončuje v darování vlastního vytríbeného bytí.⁽¹⁶⁾

Těmito myšlenkami, kterými završuje *Vědu kříže*, byla Edith Stein zřejmě ovlivněna již během své konverze. Neboť už v jejím dřívějším díle se objevuje výrok, že existuje pravé lidství jen v individuálním ražení, které se ale nedá uskutečňovat jinak než odevzdáním se Bohu.⁽¹⁷⁾ K tomu ale potřebuje obrácení přirozeného člověka ke Kristu a jeho zakotvení v Bohu.

Z Dienst am Glauben 1/2013
přeložil -tk-

⁽⁷⁾ Edith Stein, *Konečné a věčné bytí* (*Endliches und ewiges Sein*, ESGA 11/12, Freiburg 2006, s. 317).

⁽⁸⁾ *Tamtéž*, s. 318. Edith Stein přebírá srovnání s hradem ze spisů sv. Terezie z Avily.

⁽⁹⁾ *Tamtéž*.

⁽¹⁰⁾ *Tamtéž*, 320.

⁽¹¹⁾ *Tamtéž*, 321.

⁽¹²⁾ Duns Scotus (1266–1308) byl jedním z nejvýznamnějších francouzských teologů, který svého času způsobil drastický obrat ve filosofickém myšlení. K tomu patří především jím zavedené oddělení filosofie a teologie, které vnímal jako rozdílné disciplíny s rozdílnými oblastmi působení, kompetencemi.

⁽¹³⁾ K této otázce srov. např. Ludger Honnefelder, *Johannes Duns Scotus*, Mnichov 2005, 105n.

⁽¹⁴⁾ Alma von Stockhausen, *Inkarnace Slova – stěžejní bod dějin myšlení* (*Die Inkarnation des Logos – der Angelpunkt der Denkgeschichte*), Weilheim-Bierbrunn 2006, s. 108.

⁽¹⁵⁾ Michael Schmaus, *Katolická dogmatika* (*Katholische Dogmatik*), Svazek I.: Úvod – Bůh jeden a trojjediný, Mnichov 1940, s. 208.

⁽¹⁶⁾ Zatímco ale stálost osoby u tří božských osob vězí výlučně v tom, že „jsou pro sebe navzájem“, popř. se konstituují (ustavují) vzájemným sebedarováním, je ve stvořeně oblasti bytí osobou tímto způsobem, totiž sebeustanováním skrze totální darování vlastního bytí, nemožné. Lidská osoba totiž nemůže, jak se např. domnívá Heidegger, být ve vztazích k okolnímu světu a ostatním lidem (srov. tamtéž).

⁽¹⁷⁾ Srov. Edith Stein, *Tvoření a rozvinutí individuality* (*Bildung und Entfaltung der Individualität*), Freiburg 2001, s. 7.

Výtěžek sbírky z Misijní neděle 2012 přesáhl 19 miliónů korun

Světový den modliteb za misie, slavený každoročně předposlední nedělí v říjnu, je v České republice znám pod názvem Misijní neděle. Loni tento den, který je spojený s finanční sbírkou na podporu projektů Papežských misijních děl (PMD), připadl na 21. října 2012. Loňská sbírka z Misijní neděle dosáhla v rámci České republiky částky **19 098 407,32 Kč**, což je ve srovnání s předchozím rokem 2011 téměř **o 5 miliónů více!**

Kromě Misijní neděle dárce z České republiky přispívali ještě na projekty podporující bohoslovce a chudé děti v misiích. **Celkové příjmy** tak v rámci České republiky dosáhly **32 302 821,22 Kč**, což je o téměř **6 miliónů více** než za rok 2011.

„Všem dárcům upřímně děkuji za tuto systematickou, dobře využívanou a opravdu potřebnou pomoc misiím jménem Papežských misijních děl, misionářů, ale především všech chudých lidí,“ říká k výsledku sbírky P. Jiří Šlégr, ředitel Papežských misijních děl v ČR, a dodává: „Jsme si vědomi, že mnozí se na podpoře misii podíli i přes nesnadnou ekonomickou situaci, a proto mne výsledek z loňské sbírky obzvláště těší.“ Finanční obnos ze sbírky bude i letos rozdělen na projekty v rámci PMD šíření víry, PMD dětí a PMD sv. Petra apoštola. Detailní informace o rozdělení financí se uvádějí ve výroční zprávě za rok 2012.

V roce 2012 Papežská misijní díla v České republice podpořila z finančních darů vybraných v rámci Misijní neděle 2011 celkem 45 projektů určených pro světové misie a šíření víry. V 8 diecézích Ugandy, Zambie, Bangladěše a Srí Lanky přispěla na stavbu nebo opravu 12 kostelů či kaplí, 8 klášterů, 5 far a 1 biskupského domu, nákupu vozidla pro pastorační práci, tvorbu rozhlasových programů a na mnoho dalších potřebných aktivit.

Kontakt a více informací:

Monika Vývodová, Papežská misijní díla, 543 51 Špindlerův Mlýn 33 • tel.: 731 625 984 • e-mail: monika@missio.cz • www.missio.cz.

Pondělí 1. 4. 2013: 6:05 Octava dies (713. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 6:35 Putování modrou planetou: Galapágy – peklo nebo ráj? 7:20 Terra Santa News: 27. 3. 2013 7:40 Přejeme si... 7:55 Já JSEM 9:15 Odkaz předků (1. díl): Lenešice 9:25 Zázrak v pralese 10:00 Nedělní čtení: Zmrtvýchvstání Páně 10:30 NOEkreace (176. díl) 10:45 Vel'konoční pátranie 11:10 Noeland (65. díl) 11:40 Sedmihlásky: Pásló dívča 11:45 Bible pro nejmenší: Desatero přikázání 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Žamboši na Dostavníku 2012 [P] 12:35 Octava dies (713. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 13:05 Věrný pes Čiko 14:55 Noční univerzita: P. Jacques Philippe – Ošetřil jeho rány (1. část) [P] 15:40 V souvislostech (4. díl) 16:00 Klapka s... (58. díl): Velikonoční [P] 17:00 Mobil 18:00 Život koncilu (7. díl) 18:15 Přejeme si... 18:30 Bible pro nejmenší: Balaam 18:35 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (73. díl) [P] 20:00 Don Bosco (1. díl) 21:45 Na koberečku 22:00 P. Angelo Scarano – Jeden člověk měl dva syny 22:50 NOEkreace (176. díl) 23:00 Octava dies (713. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:35 Kulatý stůl: P. Josef Toufar, mučedník 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 2. 4. 2013: 6:05 Salesiánský magazín 6:20 Der Sterbende Jesus – Umírající Kristus 7:25 Hadath Baalbek 7:45 Cesta k andělům (43. díl): Marek Orko Vácha 8:40 20 let jeden pro druhého: Charita Sv. rodiny Nový Hrozenkov 8:55 Kněz Slanina 9:25 Budu pomáhat: Fokus Praha a Střední Čechy 9:40 Kaple v poušti 10:00 Octava dies (713. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 10:30 P. Angelo Scarano – Jeden člověk měl dva syny 11:20 Procházka památkovou rezervací Příbor: Zastavení u kostela Narození Panny Marie 11:40 Sedmihlásky: Pásló dívča 11:45 Bible pro nejmenší: Balaam 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Platinové písničky (42. díl): Dechovka 12:35 Putování modrou planetou: Galapágy – peklo nebo ráj? 13:20 Život koncilu (7. díl) 13:40 Rodina odvedle 14:10 Podobanství (11. díl): Farizeus a celník 14:40 Dana & Přátelé (3. díl) 15:10 Doma, to je něco úžasnýho... 16:05 Přejeme si... 16:20 Mnišství – příběhy lidí a pouští: Z Východu na Západ 17:15 NOEkreace (176. díl) 17:25 Město s pěti věžemi 17:45 BET LECHEM – vnitřní domov (27. díl) 18:00 Noeland (65. díl) 18:30 Bible pro nejmenší: Poslední večere 18:35 Sedmihlásky: Pásló dívča 18:40 Hermie a přátelé: Ztracený komáří poklad 19:20 Jeruzalém – Svaté Světlo 19:40 Zpravodajské Noeviny (476. díl): 2. 4. 2013 [P] 20:00 Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek [L] 21:00 Tři pronikavá světla 21:15 Žijeme mezi vámi 21:35 Terra Santa News: 27. 3. 2013 22:00 Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Kulhánkem, o plazmě ve vesmíru 2. díl 22:45 Zpravodajské Noeviny (476. díl): 2. 4. 2013 23:00 Hudební magazín Mezi pražci 23:50 Živě s biskupem: Mons. Karel Herbst SDB 0:50 Přejeme si... 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Středa 3. 4. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny (476. díl): 2. 4. 2013 6:20 Noční univerzita: P. Jacques Philippe – Ošetřil jeho rány (1. část) 7:05 NOEkreace (176. díl) 7:15 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (73. díl) 8:40 Život koncilu (7. díl) 8:55 Pro víta mundi (19. díl): Anděla Bílková (1. díl) 9:40 Misie slovenských salesiánů v Belgii 10:30 Generální audience [L] 12:00 Mše svatá z kaple Telepace [L] 12:55 Kurzy Alfa 13:10 Můj báječný denní úděl 13:45 Starobělské Lurdy 13:50 Na koberečku 14:00 Smysl utrpení 14:15 Film o filmu Mobil 14:25 Outdoor Films s Jarmilou Štukovou (14. díl) 16:00 Zpravodajské

Noeviny (476. díl): 2. 4. 2013 16:15 Liptál včera a dnes 16:45 Vydraté metamorfózy 17:00 V posteli POD NEBESY (8. díl) 18:00 Octava dies (713. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 18:30 Bible pro nejmenší: Ježíšovo vzkříšení 18:35 Sedmihlásky: Pásló dívča 18:40 Krajané z Gerniku 19:20 Terra Santa News: 3. 4. 2013 [P] 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Léta letí k andělům (30. díl): Jan Potměšil 20:20 Kateřina Lachmanová – Vstanu a půjdu k svému otci 21:35 Salesiáni v Brazílii 21:55 Klapka s... (58. díl): Velikonoční 22:55 NOEkreace (176. díl) 23:05 Generální audience papeže [P] 23:35 Příroda a Natura 2000 (15. díl): Horské a podhorské oblasti 0:05 Der Sterbende Jesus – Umírající Kristus 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 4. 4. 2013: 6:05 Můj báječný denní úděl 6:35 Mnišství – příběhy lidí a pouští: Z Východu na Západ 7:25 Platinové písničky (42. díl): Dechovka 7:55 Odkaz předků (1. díl): Lenešice 8:05 Léta letí k andělům (30. díl): Jan Potměšil 8:25 Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek 9:25 Kněz Slanina 10:00 Kulatý stůl: Putování modrou planetou – Indonésie 11:30 Přejeme si... 11:45 Bible pro nejmenší: Ježíšovo vzkříšení 11:50 Sedmihlásky: Pásló dívča 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Der Sterbende Jesus – Umírající Kristus 13:10 Terra Santa News: 3. 4. 2013 13:35 20 let jeden pro druhého: Charita Sv. rodiny Nový Hrozenkov 13:50 Pro víta mundi (19. díl): Anděla Bílková (1. díl) 14:30 Zázrak v pralese 15:00 Putování modrou planetou: Galapágy – peklo nebo ráj? 15:45 Zpravodajské Noeviny (476. díl): 2. 4. 2013 16:05 Podobanství (12. díl): Fíkovník 16:35 Dana & Přátelé (5. díl) 17:05 Život koncilu (8. díl) [P] 17:20 NOEkreace (176. díl) 17:30 Přejeme si... 17:50 Hermie a přátelé: Ztracený komáří poklad 18:25 Sedmihlásky: Pásló dívča 18:30 Bible pro nejmenší: Seslání Ducha Svatého 18:40 Cesta k andělům (43. díl): Marek Orko Vácha 19:30 Budu pomáhat: Občanské sdružení Helpes 19:40 Zpravodajské Noeviny (477. díl): 4. 4. 2013 [P] 20:00 Jak potkávat svět [L] 21:20 Putování po evropských kláštích: Ad Lenglet, benediktin z kláštera ve Vaals, Belgie 21:50 Post Scriptum s P. Petrem Vaculíkem [P] 22:15 Mobil 23:15 Octava dies (713. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:45 Kaple v poušti 0:05 Zpravodajské Noeviny (477. díl): 4. 4. 2013 0:20 Doma, to je něco úžasnýho... 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 5. 4. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny (477. díl): 4. 4. 2013 6:20 NOEkreace (176. díl) 6:30 Film o filmu Mobil 6:40 Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Kulhánkem, o plazmě ve vesmíru 2. díl 7:25 Svět ze hřbetu koně 7:55 Putování modrou planetou: Galapágy peklo nebo ráj? 8:45 Kateřina Lachmanová – Vstanu a půjdu k svému otci 10:05 Na koberečku 10:15 Klapka s... (58. díl): Velikonoční 11:15 Příroda a Natura 2000 (15. díl): Horské a podhorské oblasti 11:40 Sedmihlásky: Pásló dívča 11:45 Bible pro nejmenší: Seslání Ducha Svatého 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Přejeme si... 12:20 Terra Santa News: 3. 4. 2013 12:40 Uteč, dokud můžeš po svých 12:55 Život koncilu (8. díl) 13:10 Léta letí k andělům (30. díl): Jan Potměšil 13:35 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (73. díl) 14:55 Světec dvou národů 15:25 Můj báječný denní úděl 16:00 Zpravodajské Noeviny (477. díl): 4. 4. 2013 16:15 Město s pěti věžemi 16:35 Jeruzalém – Svaté Světlo 16:55 Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek 18:00 Noeland (65. díl) 18:30 Bible pro nejmenší: Země zaslíbená 18:35 Sedmihlásky: Pásló dívča 18:40

Žamboši na Dostavníku 2012 19:10 Putování po evropských kláštích: Ad Lenglet, benediktin z kláštera ve Vaals, Belgie 19:45 Hornolidečko – Valašská Polanka 20:00 Kulatý stůl: Mobilní hospicová péče 21:30 Poutní chrám Panny Marie na Chlumku v Luži 21:40 Salesiánský magazín 22:00 Nedělní čtení: 2. neděle velikonoční [P] 22:30 Přejeme si... 22:45 Cesta k andělům (43. díl): Marek Orko Vácha 23:40 Podobanství (12. díl): Fíkovník 0:10 Dana & Přátelé (5. díl) 0:40 Společně na cestě 1:00 Poslech Radia Proglas [L].

Sobota 6. 4. 2013: 6:05 Hornolidečko – Valašská Polanka 6:15 Post Scriptum s P. Petrem Vaculíkem 6:35 20 let jeden pro druhého: Charita Sv. rodiny Nový Hrozenkov 6:50 Podobanství (12. díl): Fíkovník 7:20 Dana & Přátelé (5. díl) 7:50 Léta letí k andělům (30. díl): Jan Potměšil 8:10 Skryté poklady: Lubomír 8:40 Budu pomáhat: Občanské sdružení Helpes 8:50 Noeland (65. díl) 9:20 Sedmihlásky: Pásló dívča 9:25 Hermie a přátelé: Ztracený komáří poklad 10:05 Mobil 11:00 V posteli POD NEBESY (8. díl) 12:00 Angelus Domini [P] 12:10 Zpravodajské Noeviny (477. díl): 4. 4. 2013 12:25 Nedělní čtení: 2. neděle velikonoční 12:55 Přejeme si... 13:10 Kaple v poušti 13:30 Jak potkávat svět 14:55 NOEkreace (176. díl) 15:05 Město s pěti věžemi 15:25 Platinové písničky (42. díl): Dechovka 16:00 Terra Santa News: 3. 4. 2013 16:20 Mnišství – příběhy lidí a pouští: Z Východu na Západ 17:15 Hornolidečko – Valašská Polanka 17:25 Salesiánský magazín 17:40 Smysl utrpení 18:00 Příroda a Natura 2000 (16. díl): Dehydrolytický tokot – Štěpán, ptačí oblast Poodří [P] 18:30 Bible pro nejmenší: Země zaslíbená 18:35 Sedmihlásky: Pásló dívča 18:45 Vzdělávání v Nigérii 19:00 Hudební magazín Mezi pražci [P] 19:45 V souvislostech (5. díl) [P] 20:00 Hlubinami vesmíru [P] 20:45 Naše peníze, jejich osud 21:40 Putování modrou planetou: Ekvádor země pod Andami [P] 22:25 Misie slovenských salesiánů v Belgii 23:15 Noční univerzita: P. Jacques Philippe – Ošetřil jeho rány (1. část) 0:05 Žamboši na Dostavníku 2012 0:35 Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek 1:35 Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 7. 4. 2013: 6:15 Město s pěti věžemi 6:35 Smysl utrpení 6:50 Život koncilu (8. díl) 7:05 Jak potkávat svět 8:25 Rodina odvedle 8:55 Budu pomáhat: Občanské sdružení Helpes 9:05 Jeruzalém – Svaté Světlo 9:25 Mnišství – příběhy lidí a pouští: Z Východu na Západ 10:30 Mše svatá z farnosti Kátlovce/SK/[L] 11:45 Na koberečku 12:00 Polední modlitba Sv. otce [L] 12:20 V souvislostech (5. díl) 12:35 Zpravodajský souhrn týdne [P] 13:25 Platinové písničky (43. díl): Dechovka 14:00 Hlubinami vesmíru 14:45 Kateřina Lachmanová – Vstanu a půjdu k svému otci 16:05 NOEkreace (177. díl) [P] 16:20 Pohádka o valašských frgálových princeznách 16:30 Dávní hrdinové: Útěk 16:55 Sedmihlásky (41. díl): O Kačenkách Kateřinkách 17:00 Noeland (66. díl) [P] 17:30 V posteli POD NEBESY (8. díl) 18:30 Léta letí k andělům (30. díl): Jan Potměšil 18:50 Jezuité o: Ignác z Loyoly 19:10 Octava dies (714. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Don Bosco (2. díl) 21:40 V souvislostech (5. díl) 22:00 Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek 23:00 Nedělní čtení: 2. neděle velikonoční 23:30 Vydraté metamorfózy 23:40 Polední modlitba Sv. otce 0:05 Zpravodajský souhrn týdne 0:55 Život koncilu (8. díl) 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svatě neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, nabízím ti v něm své modlitby, práce, utrpení i radosti.

Duch Svátý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to všechno přináším jako svou nepatrnou oběť zvláště na úmysly Svatého otce a našich biskupů ...

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!
Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!

ÚMYSLY NA DUBEN 2013

Všeobecný: Aby veřejná modlitba a oslava víry byla pro věřící pramenem života.

Misijní: Za místní církve v misijních zemích, aby byly znamením a nástrojem naděje a vzkříšení.

Úmysl našich biskupů: Aby věřící křesťané nacházeli v Božím slově útěchu, naději a radost.

SVATÁ HORA – DUBEN 2013

1. 4. Pondělí v oktávě velikonočním

Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin. Nešpory se nekonají. V 16.30 hodin velikonoční koncert Svatohorského chrámového sboru.

11.–14. 4. exercicie pro zdravotníky a ty, kteří pečují o druhé. Vede Mons. Aleš Opatrný.

Příběhy a fotografie čtyř desítek křížků a kapliček nabízí objevná VÝSTAVA V AMBITU LORETY V RUMBURKU. Na česko-německé výstavě „Drobné sakrální památky Šluknovského výběžku a Horní Lužice/Sakrale Kleindenkmäler im Schluckenauer Zipfel und der Oberlausitz“ se zájemci prostřednictvím dvou desítek výstavních panelů projdou krajinou Šluknovska a Horní Lužice. Komentovaná prohlídka a přednáška autora výstavy Mgr. Josefa Rybánského bude 24. 5. 2013 od 17.00 hod. Ve stejný den bude představena i česko-německá publikace o drobných sakrálních památkách. Výstavu v ambitu rumburské Lorety je **možné navštívit do 31. 5. 2013 od úterý do soboty mezi 10.00 a 17.00 hod.** Vstupné je 50 a 25 Kč. **Více na <http://muzeum.varnsdorf.cz>.**

EXERCIČNÍ DŮM KOLÍN

Doplňk k termínům uveřejněným v č. 5:

2. 6. – 6. 6. duchovní obnova, P. Josef Čupr SJ. **Kontakt:** Exerciční dům, Kutnohorská 26, 280 02 Kolín • e-mail: exercicie.kolin@seznam.cz • telefon: 731 182 112.

V touze naplnit přání Svatého otce Benedikta XVI. a otce arcibiskupa Jana Graubnera vyhlášená pro Rok víry Matice svatokopecká a mladí farníci ze Svatého Kopečku zvou všechny zájemce na **VI. MALOU PĚŠÍ POUŤ NA SVATÝ KOPEČEK (Olomouc).** **KDY:** středa 20. března 2013 v 16.35 hod. **KDE:** sraz u kříže ve Chválkovicích (zastávka MHD – Domov důchodců). **Trasa:** pěší a cyklistická stezka do Samotíšek a dále alejí vzhůru na Svatý Kopeček. **Úmysl této pouťi:** Za to, aby se naše víra v umučení a vzkříšení Ježíše Krista – vtělené Slovo Boží odrážela ve všech činnostech každodenního života. **Pouť bude zakončena svátostným pozehnáním v bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku v 18 hod.**

Liturgická čtení

Neděle 31. 3. – slavnost

Zmrtvýchvstání Páně
1. čt.: Sk 10,34a.37–43
Ž 118(117),1–2.16ab+17.22–23
Odp.: 24 (*Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho!* Nebo: *Aleluja, aleluja, aleluja.*)
2. čt.: Kol 3,1–4 nebo 1 Kor 5,6b–8
Ev.: Jan 20,1–9 nebo Lk 24,1–12 (večer: Lk 24,13–35)
Slovo na den: Viděla, že je kámen od hrobu odstraněn.

Pondělí 1. 4. – Pondělí v oktávě velikonočním

1. čt.: Sk 2,14.22b–33
Ž 16(15),1–2a+5.7–8.9–10.11
Odp.: 1 (*Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Mt 28,8–15
Slovo na den: Se strachem i s velikou radostí.

Úterý 2. 4. – Úterý v oktávě velikonočním

1. čt.: Sk 2,36–41
Ž 33(32),4–5.18–19.20+22
Odp.: 5b (*Země je plná Hospodinovy milosti.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Jan 20,11–18
Slovo na den: Koho hledáš?

Středa 3. 4. – Středa v oktávě velikonočním

1. čt.: Sk 3,1–10
Ž 105(104),1–2.3–4.6–7.8–9
Odp.: 3b (*Ze srdce ať se radují, kdo hledají Hospodina.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Lk 24,13–35
Slovo na den: Zůstaň s námi, neboť se připozdívá.

Čtvrtek 4. 4. – Čtvrtek v oktávě velikonočním

1. čt.: Sk 3,11–26
Ž 8,2a+5.6–7.8–9
Odp.: 2ab (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Lk 24,35–48
Slovo na den: Proč jste rozrušení?

Pátek 5. 4. – Pátek v oktávě velikonočním

1. čt.: Sk 4,1–12
Ž 118(117),1–2+4.22–24.25–27a
Odp.: 22 (*Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Jan 21,1–14
Slovo na den: Vzal chléb a dal jim.

Sobota 6. 4. – Sobota v oktávě velikonočním

1. čt.: Sk 4,13–21
Ž 118(117),1+14–15.16ab–18.19–21
Odp.: 21a (*Děkuj ti, Hospodine, žes mě vyslyšel.* Nebo: *Aleluja.*)
Ev.: Mk 16,9–15
Slovo na den: Káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

30. BŘEZNA – 6. DUBNA 2013

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 31. 3.		PO 1. 4.		ÚT 2. 4.		ST 3. 4.		ČT 4. 4.		PÁ 5. 4.		SO 6. 4.	
Antifóna	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527	471	527
Antifony	472	528	472	528	472	528	472	528	472	528	472	528	472	528
Žalmy	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914
Krátké čtení a zpěv	473	529	483	541	488	547	494	553	499	559	504	565	509	570
Antifóna k Zach. kantiku	473	529	483	542	489	548	494	554	499	560	504	565	509	571
Prosby	473	529	483	542	489	548	494	554	500	560	505	565	509	571
Závěrečná modlitba	474	530	484	542	489	548	495	554	500	560	505	566	510	571
Modlitba během dne:														
Hymnus	482	541	482	541	482	541	482	541	482	541	482	541	482	541
Antifony	474	530	484	543	490	549	495	555	500	561	505	566	510	572
Žalmy	474	530	484	543	490	549	495	555	500	561	506	567	510	572
Krátké čtení	476	532	486	545	492	551	497	557	502	562	507	568	512	574
Závěrečná modlitba	474	530	484	542	489	548	495	554	500	560	505	566	510	571
Nešpory:														
	SO 30. 3.													
Hymnus	466	521	477	533	477	533	477	533	477	533	477	533	477	533
Antifony	466	522	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534
Žalmy	466	522	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534	478	534
Kr. čtení a zpěv	468	524	480	536	487	546	493	552	498	558	503	564	508	569
Ant. ke kant. P. M.	469	525	480	537	487	546	493	552	498	558	503	564	508	570
Prosby	469	525	480	537	488	546	493	552	498	559	503	564	508	570
Záv. modlitba	474	530	474	530	484	542	489	548	495	554	500	560	505	578
Kompletář:	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

JEŽÍŠ NAZARETSKÝ • PROLOG - PŘÍBĚHY JEŽÍŠOVA NAROZENÍ A DĚTSTVÍ

Joseph Ratzinger - Benedikt XVI. • Z němčiny přeložila Daniela Blahutková

Výklad příběhů Ježíšova dětství v Matoušově a Lukášově evangeliu. Autor jej čtenářům předkládá jako prolog k dílům věnovaným Ježíšovu veřejnému působení (I. díl) a jeho utrpení, smrti a zmrtyvýchvstání (II. díl). Čtivě a srozumitelně sleduje a porovnává způsoby, jimiž oba evangelisté už na událostech Ježíšova dětství ukazují, že v Ježíši se naplňují dějiny spásy.

Barrister & Principal

Váz., přebal, 165x238 mm, 128 stran, 245 Kč
Lze zakoupit také II. díl - 232 stran, 325 Kč

KANCIONÁL

Sestavili P. Ladislav Šimajchl, P. Karel Cikrle se spolupracovníky a P. Oldřich Ulman

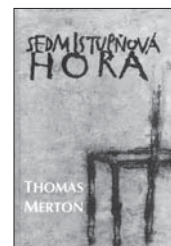
Společný zpěvník pro arcidiecézi olomouckou a diecézi ostravsko-opavskou. V tomto vydání Kancionálu jsou přidány některé písně a zpěvy, které patří k tradici i nové tvorbě olomoucké arcidiecéze.

Katolický týdeník s.r.o. • V KT 2. upravené vydání
Váz., 115x160 mm, 768 stran, 189 Kč

SEDMISTUPŇOVÁ HORA

Thomas Merton • Z angličtiny přeložila Mlada Mikulicová • Ilustrace Milivoj Husák

Kniha je autobiografií známého trapistického mnicha a autora několika knih o duchovním životě T. Mertona. Autor zde popisuje svůj život od svého dětství přes konverzi až ke vstupu do trapistického kláštera. Barvitě líčí svůj vztah k rodičům a ke svému okolí, studium na vysoké škole, těžkosti svého života, složení věčných slibů. Kniha je doplněna úvahami nad různými situacemi a zážitky, nejen duchovními, které rozšiřují autorův pohled na svůj život. Kniha je velkým přínosem nejen pro ty, kteří hledají, ale pro všechny, kteří nechtějí zůstat na stejném místě a mají odvahu stoupat výš.

Cesta • Druhé české vydání

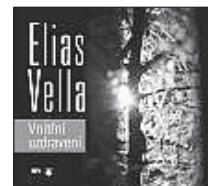
Váz., 160x234 mm, 336 stran, 330 Kč

CD-MP3

VNITŘNÍ UZDRAVENÍ

Elias Vella

Nahráno při exerciciích pořádaných Charismatickou obnovou ve dnech 7. - 13. 2. 2011 na Velehradě.

Karmelitánské nakladatelství

2x CD-MP3, 17 hodin 42 minut, 169 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Malice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
982707-0262/2011

P. P.

TZ D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Malice cyrilometodějská s. r. o.